

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. z odrobiną do domu 2 zł. 75 gr. Za granicą 5 złotych. Dla odbiorników pocztowych w miejscach 2 zł. 25 gr. równie franco. Konto czekowe w Poznaniu Kasie Oszczędności Nr. 61206.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy jednolitej wysokości lub jego równoważnik w tabeli 12 groszy na II i III kolumnie 6 gr. na IV kolumnie 6 gr. nadesłane 12 gr. — fr. walor. — Drobne ogłoszenia po 100.000 mil. za wiersz. Ogłoszenia w numerach niedzielnych i świątecznych o 25 proc. drożej.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. PANNY MARYI Nr. 52. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 45.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty, zapowiedzi, wzmianki instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez urzędowego zawiadomienia.

NAWOZY SZTUCZNE
w ładunkach wagonowych i detalicznie
MASZYNY ROLNICZE
POLECA
DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY
ZDZIŚLAW RYLSKI Sp. Akc.
Częstochowa, ul. Kościuszki 49, tel. 1-36.
ZADAJCIE OFERTY I INFORMACJE
Stała WYSTAWA WZORÓW w pawilonie firmy w parku Staszycy.

Syndykat Rolniczy Częstochowski
Sp. Akc.
poleca:
Narzędzia i Maszyny rolnicze
Nawozy sztuczne
Nasiona i Zboża siewne
Żelazo, smołę, papę
Węgiel śląski i dąbrowiecki.
Wylądne przedstawicielstwo znanych ze swej dobroci
NAFTY „Vacuum Oil Company” **CEMENTU** marki „Grodziec”
Sklep: Krakowska 1. Składy: Krakowska 15. Biuro: Kilińskiego 3
Filje w **Krzepicach, Przyrowie i Żarkach.**

Największy Zakład
ARTYSTYCZNO
MALARSKO
DEKORACYJNY
Ignacego Sowińskiego
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Zielona Nr. 18 dom własny.
Wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres malarstwa solidnie szybko i po cenach konkurencyjnych.
Nadmieniam że posiadam w zakładzie duży wybór najświeższych desek do dekoracji wszelkich pokoi.
Z poważaniem
I. SOWIŃSKI.

D. Berkowicz
Częstochowa, ul. Kościuszki 45
Sprzedaje najtaniej:
Cement, papę, smołę, pak, Karbolineum, gips, trzcinę, cegłę budowlaną, prasowaną, maszynową i ręczną, wapno lasowane i nielasowane, dachówki felcówki, karniówki, gąsior, kafele kwadraty, berlińskie i majolikowe, CEGŁE i GLINKI ogniotrwałe, płyty piekarskie, KOKS kowalski i WĘGIEL drzewny
oraz
NAFTĘ, OLEJE, SMARY
i artykuły techniczne.

Polecamy
Każdą ilość sztucznych nawozów
wprost z fabryk górnośląskich.
Zakup i sprzedaż wszelkiego rodzaju ziemiopłodów
Posiadamy stale na składzie i sprzedajemy
ospe, mąkę i węgiel
Warunki płat bardzo dogodne.
Bank Rolniczy KAROL SWOBODA w Kościance.
Oddział w Częstochowie
ul. Gen. Dąbrowskiego L. 6 Tet. 16. Składy przy ul. Handlowej L. 4.

Nienawiść mniejszości narodowych DO POLSKI.

W ub. tygodniu zdarzył się niesłychany skandal w Sejmie, który ujawnił jaskrawo nienawiść do Polski, skonolidowanego frontu żydów, białorusinów i ukrainców, mającego na celu uniemożliwienie pracy polskim stronnictwom sejmowym. — Karczemne awantury mniejszości narodowych przy uchwalaniu ustaw dotyczących wprowadzenia języka polskiego w szkolnictwie, sądownictwie i urzędach samorządowych na kresach, nie zdołały jednakże osłabić państwowego stanowiska wszystkich stronnictw polskich, począwszy od stronnictw narodowych prawicy, a kończąc na Wyzwoleniu i P. P. S.

Mimo pomyslnego załatwienia sprawy i przyjęcia olbrzymią większością polskich stronnictw, opracowanych przez rząd ustaw językowych, srodowe posiedzenie Sejmu było z wielu względów bardzo charakterystyczne i nasuwa mnóstwo refleksji:

Przedewszystkiem należy zwrócić uwagę na zachowanie się członków koła żydowskiego. W manifestacji antypaństwowej brali udział posłowie: Grunbaum, Lewinsohn, Hartglas i Schiper, gdy posłowie sjonistyczni z Małopolski i posłowie ortodoksyjni zachowywali się spokojnie i nie opuszczali sali.

Na tem tle pomiędzy pos. Grunbaumem a ortodoksami wynikło starcie. Obrzucano się wzajemnie epitetami obraźliwymi. Trwało to także czas dłuższy na posiedzeniu koła żydowskiego, gdzie również doszło do bójk. Z tego powodu mówiono wiele w kuluarach o rozłamie w kole żydowskim. Oczywiście, pogłoski te nalezy przyjmować ze wszelkimi zastrzeżeniami.

Zdając sobie sprawę ze znaczenia rozstrzyganego zagadnienia, zarówno prezydium Sejmu, jak i kluby polskie czyniły wszystko, żeby uniknąć zajść, któreby mogły zakłócić powagę chwili.

Było to zadanie niezmiernie trudne, jeśli się uwzględni, że przemówienia wszystkich klubów mniejszości narodowych miały właśnie na celu sprowokowanie większości polskiej. — O to szło p. Chruckiemu, do tego dążył pos. Taraszkiewicz, w tym celu pos. Paszczyk począł przemawiać po ukraińsku, prowokował, jak zwykło, poseł Grunbaum, któremu pośpieszył z pomocą poseł Prytycki, rzucając pod adresem Sejmu: — To ja! dactwo!

Obelżywy ten okrzyk pociągnął za sobą dla posła Prytyckiego niemiłe konsekwencje. Nietylko został wyklu-

czony na trzy posiedzenia, ale, co więcej, znieważył go czynnie poseł Dobija ze Związku Ludowo-Narodowego. Jesteśmy najbardziej stanowczymi przeciwnikami tego rodzaju rozpraw, ale trudno wymagać od ludzi zachowania spokoju, gdy prowokuje się ich świadomie, na zimno, dla wywołania awantur, dlatego tylko, żeby później mózdz wyzyskać dla propagandy przeciwpolskiej zagranicą.

Prowokacja musiała wywołać reakcję, która przede wszystkim staje się wysoce niemilą dla tych, których jedynym rozumem stanu jest nienawiść do Polski i dążenie do niedopuszczenia do konsolidacji państwa polskiego.

Prowokacyjne metody, uprawiane przez kluby mniejszościowe na drodze posiedzeniu Sejmu, osiągnęły swój cel tylko częściowo.

Klubem mniejszościowym chodźto o spowodowanie zajścia na plenum Sejmu, o **rozbitcie solidarności stronnictw polskich**, o osłabienie wrażeń, jakie, mimo wszystko, musi wywrzeć ta jednomyślność, która nadaje specjalną wagę powyższemu uchwałom i jest gwarancją pełnej realizacji przyjętych ustaw. Tego nie udało się dopiąć klubom mniejszości narodowych; jedynym zgrzytem było zajście między posłami Dobiją i Pryluckim, zajście, którego dalszy ciąg rozegrał się w kuluarach sejmowych. I tym razem winnym wywołania tego zajścia okazał się pos. Prylucki, który uderzył pos. Manterysa. Wynikiem bójką, której skutki były fatalne dla posła Pryluckiego.

Niezaprawdę od doradczych a dotkliwych skutków osobistego zatargu, wykluczenie p. Pryluckiego na trzy posiedzenia Sejmu uważamy za karę zbyt pobłażliwą. — Za obelgi, obrażające Sejm, a zatem i cały naród polski, po winien on być znacznie surowiej ukarany przez wykluczenie z Sejmu przy najmniej na trzy miesiące.

Bywało tak zawsze, gdy państwo staowało w obliczu istotnego niebezpieczeństwa, zagrażającego popostu jego bytowi, instynkt samozachowawczy narodu zwyciężał w takich wypadkach względy partyjne i osobiste, jednocząc ramię przy ramieniu wszystkich bez wyjątku.

Sejm polski, imieniem całego narodu polskiego podał poprzez głowę warcholących i zięjących nienawiścią przedstawicieli mniejszości narodowych, **rekę do zgody bratnim narodom**. Chcemy wierzyć, że bałamuca przez agitatorów ludność białoruska i ukraińska ręki wyciągnie, nie odtrąci. Chcemy wierzyć również, że stosunki narodowościowe na terenie Rzeczypospolitej będą się układały odąd na podstawie pokojowego współżycia i zgody. Ufa-

my, że konieczność dziejowa i logika wydarzeń historycznych, zmiana z powierzchni życia państwowego te brud na pianie nienawiści, jaką miotają nam w twarz rozmaici dawni „obrusiciele” a obecni „patryjoci” ukraińscy i białoruscy.

W imię własnego dobra powinny mniejszości narodowe **zaniechać**

politykę nienawiści względem Polski, która zawsze **wykazywała wiele tolerancji** dla swych współmieszkańców, ale która w decydującym momencie potrafi się zdobyć na zgodną obronę autorytetu swego państwowości.

Częstochowa, d. 12 | VII—24.

Bacność!

Kościszki Nr. 45

FIRMA

D. BERKOWICZ

CZĘSTOCHOWA

ul. Kościszki Nr. 45.

dostarcza najtaniej!

Dla Właścicieli domów i Przedsiębiorstw Budowlanych

Cement, trzcinę, gips, papę, smołę, pak, karbolitum cegłę budowlaną, wapno, gwoździe, i t. p.

Dla Kowali

Koks, węgiel kowalski, węgiel drzewny i t. p.

Dla fabryk i hut

Artykuły techniczne, pakunki wszelkiego rodzaju klingeru i zbeszt w arkuszach, karbid, tlen, gumę, szlache, szkła wodowskazowe, szmerglówki do pił i narzędzi, szcztolki drucziane do rur płomieniowych, oleje maszynowe, cylindrowe, smary do trybów i wagonetek, smar żółty „Tovotte” do smarowników „Stauffera”.

Dla gospodyń

Nafta, mydło, soda, farby do prania, pasty do podłóg i obuwia, parafinę, czeremchę, pokost, terpentynie, farby różnego rodzaju, szcztolki ryżowe, zamiatacze, pedzle i t. p.

Dla lokatorów

Specjalną papę do reperowania dachów, pak do zaklejania dźwir na dachu, oraz smołę oryginalną czeską.

Anons!

Anons!

Wkrótce będą na składzie sztuczne nawozy, oraz dla mieszkańców miasta węgiel opałowy.

Kupujcie w największym chrześcijańskim Magazynie bławatnym JERZEGO CHOLEWICKIEGO.

II-ga ALEJA Nr. 23.

PRZEZ ZAKOPCONE

SZKIEŁKA. 000

Lato rozpoczęło się już w całej pełni: 50 proc. męzów z posród inteligencji wyszło już swe połowice do miejscowości kuracyjnych, na letniska, albo w najgorszym razie do mieszkających na wsiach kuzynów lub ciotek; drugie zaś 50 proc. żonatyh niewolników obowiązuje marzy z utęsknieniem o wygraniu dolarówki, a by najbliższym pociągiem wysłać cierpiącą na rozstrój nerwowy małżonkę do kuracyjnych kąpiel, zyskując na całej lato spokój duchowy i spokój domowy.

— Skarżył mi się przy spotkaniu pewien żonaty znajomy, że począwszy od 15-go czerwca niema spokojnego wieczoru w domu, ponieważ nieco anemiczna, a w całej pełni historyczna małżonka suszy mu stale głowę wyjądem na letnisko.

— Cozdiennie — mówił — słyszę coś nowego. W poniedziałek wyjechała pani Niuta do Zakopanego, a mąż sprawił jej trzy kostjmy spacerowe z jedwabnej trykotiny i dał jej 1000 złotych na dwumiesięczny pobyt; we wtorek dowiaduje się, że znów pani Ziuta wybiera się z dziećmi i służącą do Ojcowa; w środę otrzymuje wiadomość, że przed chwilą była się pożegnana pani Luta, którą mąż wysyła do Ciecchocinka, żeby brała kąpiele solankowe na wzmocnienie. I cały wie czór nie słyszę nic innego tylko rozmowę ożywioną mej żony i teściowej na temat zbawicznych skutków kąpiele solankowych... Sytuacja wprost nie do wytrzymania! To też uciekam wieczorami z domu i błądzę po parku lub w Alejach, żeby nie słuchać ustawicznego babskiego trajkotu, od którego uszy wędnią i głowa tysieje... Ach, żeby się już najprędzej skończyło to lato!... dodał w końcu akcentując swą jeremjadę bolesnym westchnieniem.

Żal mi się zrobiło człowieka istotnie nieszczęśliwego, przeto chcąc mu przyświecić skuteczną radą w utrapieniu zapytałem:

— Jak słyszę, to i pańska teściowa posiada serdeczne aspiracje do kąpiele kuracyjnych.

— O tak, ona w pierwszym rzędzie prowadzi walkę podjazdową w letniskowej kampanji.

— Wiesz pan co, urządź jej pan w domu sztuczne kąpiele solankowe, to się stara uspokoi.

— A jak to zrobić?

— Kup pan szlamu ciechocińskiego odpowiednią ilość, według przepisu lekarza, wóź pan ten szlam do wiadra z wodą, a następnie porząd pan swej teściowej, żeby zanurzyła głowę na 10 minut w wodzie, a ręce, że na całej życie zyska pan spokój domowy!

— Dziękuję za przyjacielską radę, ale z niej nie skorzystam, bo nie odważyłbym się udzielić takiej rady teściowej.

— Dlaczego?

— Hm, pan nie zna mojej teściowej. Ta kobieta mogłaby śmiało ubiegać się o nagrodę w międzynarodowym turnieju ciężkiej atletyki, a talerzami rzuca jeszcze zręczniej, niż ten amerykański żongler w „Skali”.

— W takim razie urządź jej pan solankę w wannie i wóź pan oprócz szlamu machinę piekielną z kilogramem dynamitu.

— Aj, z panem nie można poważnie rozmawiać. Zawsze się pana trzymają żarty i drwiny z cudzego nieszczęścia.

Na tę gorzką wymówkę zaoponowałem z tragiczną miną filmowego bohatera:

— Że pan osądził moje intencje! Wszakże i ja mam żonę i ja mam teściową!...

A na zakończenie dodałem bezradziejnie smutnym złamanym głosem uryek

z „Ojca zadżumionych”: — ...Ale poco z boleścią się szerzyć!...

Dla olbrzymiej większości mieszkańców miasta parki miejskie i Aleje stanowią letniskowy teren, pożądane dla płuc uzdrowska wolne od jakiegokolwiek taksy klimatycznej, gdzie bez specjalnych opłat można zażywać kąpiele słonecznych.

Tam też gromadzą się wieczorami liczne zastępy spacerowiczów, którzy w braku dostatecznej ilości ławek chodzą w tę stronę i z powrotem, albo dla odmiany w tamą stronę i dokoła klombu.

Jak poinformowała mnie pewna urzędniczka komunalna, pracująca w wydziale sanitarnym, ławek w parku według wykazu inwentarza parkowego jest dostateczna ilość, tylko że niektóre ławki zostały przeniesione przez lubiących samotność młodych mizantropów w gęste zarośla jaśminu.

W ub. tygodniu bawił w Częstochowie znakomity we własnym mniemaniu wóźbita, odgadujący przeszłość, przepowiadający przyszłość, a najzręczniejszy wyzyskujący teraźniejszość przez opowiadanie dubów smalonych łatwoniemym i przesadnym niewiastom. Ale nietylko kobiety zgłaszały się do stawetnego mistrza po uchylenie rąbka tajemnicy przyszłości.

Opowiadał mi jeden z młodych lecz obiecujących przemysłowców, który kryzys przemysłowy odczuwa także dotkliwie narówni z wielkimi firmami włókienniczymi, że gdy wiedziony ciekawością złożył wizytę mistrzowi Pyphello, ten zagadnął go na wstępie, czy pragnie, aby mu wróżyć z ręki czy też z kart.

— Wszystko mi jedno, jak panu wygodnie, tylko proszę mi powiedzieć najpierw coś z mojej przeszłości — odparł zagadnięty.

— O przeszłości to trzeba się dowiedzieć z ręki.

Przy tych słowach mistrz Pyphello z

Jak Litwa organizuje napady?

Siła zaciągają ludzi do band partyzanckich — Kto może ucieka przed branką do Polski

Warszawa. Wczorajsze pisma podają szereg sensacyjnych szczegółów o organizacji napadów na pogranicze polskie ze strony litewskiej.

I tak wieś Gerdasze, położona na terytorjum Litwy kowieńskiej, obsadzona jest obecnie 19 ludźmi milicji. We wsi stacjonują również partyzanci, na których czale stoi znany i niebezpieczny bandyta Gajdys. We wsi Bugiela zapisano pod przymusem 11 chłopców do partyzantki która miała wyruszyć na Wilno. Chłopcy operali się i dopiero steryoryzowani przez polięci wstąpili do oddziału. W mieście Wejścieja założono siedzibę organizacji partyzanckiej werbowniczej, w Legunach

ma siedzibę oddział Szaulisów 45 ludzi. Koleją przewieziono tam 2 karabiny maszynowe. Do Bałtoszyski przybyło 2 oficerów linowych i 2 oficerów sztabowych, celem wybadania terenu i wyszukania odpowiedniego miejsca pod budowę strażnicy. Do innej miejscowości granicznej przywieziono 9 wozów amunicji i 4 karabiny maszynowe. W Oranach most kolejowy od strony litewskiej jest podpalony. W miejscowościach granicznych Sieniewice, Chorce i innych z polskiej strony znajduje się około 60 młodych ludzi, którzy zbiegli z terytorjum litewskiego przed zaciągami do oddziałów partyzanckich.

Niech żyje pokój, precz z wojną

Wielka mowa p. Poincarego w senacie

Paryż. Wczoraj po południu toczyła się w Senacie rozprawa nad interpelacją w sprawie polityki zagranicznej Francji.

Rozprawy otworzył senator Bompard, który uzasadniał interpelację podpisaną również przez Poincare'go, a tycząca się polityki zagranicznej, głownie zaś programu Zjazdu londyńskiego z dnia 16 lipca.

Po tem przemówieniu wstąpił na mównicę Poincare. W centrum i na prawicy zrywa się burza oklasków. — Kilku senatorów na lewicy wołało: Precz z wojną, niech żyje pokój!

Poincare zaczyna swoje przemówienie słowami:

— Niech żyje pokój, precz z wojną. Oto dwa hasła, które mogą zjednoczyć całą Wysoką Izbę i uzyskać zgodę wszystkich jej członków. Należy jednak ustalić środki, którymi można za-

bezpieczyć pokój i uniknąć wojny. Jeden z senatorów prawicy woła: Nie obawiamy się wojny.

Poincare: Ja ze swojej strony obawiam się wojny, gdyż wyrządza ona straszne spustoszenia.

— P. Herriot, mówi Poincare dalej, wie dobrze, że szanując jego patriotyzm i jego odwagę. Wobec tego nie chce podjąć najmniejszej próby utrudnienia mu zadania. Chciałbym tylko wydobyć na światło dzienne kilka faktów. Może będę musiał w przyszłości wytknąć niektóre rzeczy, dzisiaj jednak nie chcę tego robić, ażeby nie utrudniać Prezydentowi Ministrów jego zadania. Sądzę, iż bykoby rzeczą pożałowania godną, gdybyśmy osłabiali politykę, którą Senat stale popierał. Sam powiedziałem tutaj, iż zdaniem mojem nie można uprawiać innej polityki, aniżeli ta, którą Rząd mój

poważną miną ujął dłoń klienta i zaczął się bacznie przyglądać linjom. Wreszcie po chwili rzuca niepewnym głosem urwane słowa:

...Pan był... w wojsku...

— Hm, nietrudno zgadnąć, bo przecież pan widzi odznakę wojkową — pomrukuje klient.

...Pan ma... troje dzieci...

— Głupstwa pan plecie, przecież wcale nie jestem żonaty.

— To nic nieszkodzi — odpowiada wóźbita: — przecież każdy żonaty mąż czynna wie bardzo dobrze, ile ma dzieci, a pan się przyszedł coś nowego dowiedzieć... Tylko widzi pan... na linii życia te trzy małe kreseczki widać bardzo niewyraźnie, bo pan ma trochę brudne ręce. Ale zaraz wezmę szkło powiększające...

Po chwili patrzania przez szkło dodaje pośpiesznie:

...Tak, tak te trzy kreseczki znajdują się nad linią, więc to znaczy, że pan będzie miał troje dzieci...

— Niech już się pan nie trudzi nad odgadywaniem przeszłości, powiedz mi pan lepiej, poco ja tu przyszedłem?

— Jakiż poco? Dowiedzieć się co pana czeka, jaka niespodzianka znajduje się na drodze życia.

— Nie panie mistrzu, ja chciałbym, ażeby mi pan wywróżył, kto mi dziś pozyczy na weksel 1000 złotych.

Mistrz Pyphello uczynił bardzo zdumioną minę i całkiem serjo odrzekł:

— Takich materialnych spraw to żadna wyrocznia nie przepowiedzi...

A szkoda wielka, że mistrz Pyphello nie może służyć praktycznymi poradami swym klientom, bo w dzisiejszych warunkach posuchy kredytowej zyskały rozgłos w całej Polsce i miliony gorliwych zwolenników kabalarskich przepowiedni.

A c e r.

uprawiał przez dwa lata. Jeśli plan Davesa był możliwy, to stało się to tylko dlatego, iż zajęliśmy Zagłębie Ruhry (oklaski na prawicy i w centrum).

Następnie przypomina Poincare w miarę listów między nim a p. Mac Donaldem. W listach swych Premier Angielski uznał ważność rozwiązania sprawy bezpieczeństwa, którego, jak twierdził, obchodzi żywo nie tylko Francje ale i całą Europę.

W dalszym ciągu podkreśla Poincare korzyści, wypływające z polityki Francji nad Ruhra oraz konieczność utrzymania zastawów. Mówiąc o sprawozdaniu rzeczoznawców oraz o inicjatywie francuskiej wyznaczenia Komitetu Rzeczoznawców, który opracował plan Davesa stwierdza Poincare, że by łoby rzeczą niedopuszczalną, ażeby Rząd Rzeszy domagał się złagodzenia zaleceń planu Davesa, przynajmniej Niemcom wielkie korzyści, a przyjętego przez Francję przez pojedynczość.

W chwili, kiedy Poincare skończył swoją mowę, podniosła się przeważająca część Senatu i zgłosiła mu długotrwałą żywą owację.

TELEGRAMY

W Paryżu zadowolenie

Paryż. W tutejszych kołach politycznych na ogół panuje zadowolenie z powodu dojścia do porozumienia między Mac Donaldem a Herriotem w Paryżu. Prasa Lewicowa twierdzi, że należy dziękować Herriotowi za porozumienie z rządem angielskim, albowiem jest to pierwsze porozumienie od czasu zawarcia pokoju, gdy rozpoczyna się wspólna akcja międzysojusznicza.

o lec sowieckich złudzeń

Paryż. W tutejszych kołach komunistycznych panuje przekonanie, że Herriot jest w porozumieniu z Hughesem, a prawdopodobnie i z Mac Donaldem odnośnie wspólnej polityki rosyjskiej, w razie, jeśli anglo-rosyjska konferencja się rozwiąże bez konkretnych rezultatów.

Jak słychać, Mac Donalda entuzjazm dla sowiektów silnie ostygł, a i Herriot zdecydował się, podobno, przed uznaniem de jure Sowiektów, przeprowadzić bardzo wyczerpujące pertraktacje.

Niemcy są niezadowoleni

Berlin. Z wielkiem niezadowoleniem przyjęła prasa berlińska wiadomość o porozumieniu, osiągniętym między Francją a Anglią w sprawie konferencji londyńskiej. Zdaniem prasy niemieckiej swoboda ruchu, którą Niemcy uzyskali dzięki projektowi Davesa, została znacznie ograniczona z powodu szerokiej kompetencji, którą przyznała Komisja reparacyjnej. Prasa berlińska jednomyślnie cytuje głosy amerykańskie, które wyrażają pewne zastrzeżenia co do treści układów paryskich, krytykujące nadto ostro uchwałę niezaproszenia Niemców na konferencję w Londynie.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogim nam
zwłokom ś. i p.

TEODORA FIEDOROWA

podof. zawod. 25 p. p.

w szczególności Wielebnemu Księdzu Tomaszewskiemu, orkiestrze
i żołnierzom 27 p. p. Składają serdeczne „Bóg zapłać”
Żona i dzieci.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom
ś. i p.

ALBINA CZAPLI

ucz. VI kl. i Gimn. Państw. w Częstochowie.

w szczególności Wieleb. Ks. Kan. M. Ciesielskiemu, pp. prof. Czechowskiemu, Ks.
siedzielnemu, Kozickiemu, Pawłowskiemu, oraz koleżankom, kolegom i znajomym
zmarłego Składają serdeczne „Bóg zapłać”
Matka, brat i siostra.

kańskie, które wyrażają pewne zastrzeżenia co do treści układów paryskich, krytykujące nadto ostro uchwałę niezaproszenia Niemców na konferencję w Londynie.

Cziczerin przeciw Litwie

Kowno. Urzędowa „Lietuwa“ donosi, że Cziczerin, składając sprawozdanie w radzie komisarzy ludowych z polityki za graniczej, dotknął stosunków Rosji z państwami bałtyckimi i podkreślił wypadki szowinizmu na Litwie. Rada komisarzy ludowych upewnomocniła Cziczerina do poczynienia w Kownie energicznych kroków.

Aresztowanie dyplomatów sowieckich

Londyn. — Z Konstantynopola donoszą: Władze tureckie aresztowały pod zarzutem szpiegostwa sowieckiego attaché wojskowego w Angorze Tunnemberga. Oprócz tego, zostali aresztowani generał konsul i komisarz Kasantow. Rząd Sowiektów zażądał w ostrej nocy zwolnienia aresztowanych. Rząd turecki jednak nie zgodził się na to i oświadczył, że zerwie stosunki z Rosją, jeśli propaganda komunistyczna w Turcji nie ustanie.

Olbrzymi pożar w Messyn e

Rzym. Z Messyny donoszą: Wczoraj po południu w olbrzymim budynku gimnazjum wybudowanym z drzewa wybuchł pożar, który zniszczył budynek i całe jego urządzenie, a następnie przerzucił się na całą dzielnicę miasta. Przeszło 200 osób pozostało bez

dachu, 36 osób odniosło poważne uszkodzenia cieleśne wskutek poparzenia. Istnieje przypuszczenie, że ogień został podłożony przez uczniów gimnazjum, którzy zrewoltowali się przeciwko bardzo surowemu dyrektorowi gimnazjum z okazji egzaminów. W chwili, gdy w budynku gimnazjum wybuchł pożar, 150 kandydatów miało właśnie zdawać egzamin. Akcję ratowniczą uniemożliwił wiatr sirocco.

Kandydat na prezydenta Stanów Zjednoczonych

Waszyngton. Wybrany wczoraj po południu przez konwent stronnictw demokratycznych jako kandydat na prezydenta Stanów John W. Dawis, zajmował przedtem stanowisko ambasadora amerykańskiego w Londynie i jest jednym z najwybitniejszych amerykańskich prawników. Ostateczny wybór jego nastąpił dopiero po 102 głosowaniach co stanowi w tej dziedzinie liczbę rekordową. Sytuacja była rozwiązana właściwie już po 100 głosowaniu, gdy Mac Adeo i Smith wycofali swoje kandydatury. Dawis jest uznany za poważnego kandydata, mogącego pogodzić wszystkie frakcje partii demokratycznych.

Ograniczenie pracy na Górnej Śląsku

Królewska Huta. Zarząd Huty Królewskiej zawiadził 10 bm., że od 18 bm. wstrzymuje pracę. Odbywać się będzie tylko praca niezbędna i utrzymanie będą wysokie piece.

Dla wykonania tych robót zatrudni dyrekcja Królewskiej Huty 30 proc. robotników na dotychczasowych warunkach. Od 18 bm. część robotników będzie przyjeżdżała, lecz na nowych warunkach.

Wrzenie wśród posłów żydowskich trwa

Warszawa. Wrzenie wśród posłów żydowskich nie ustaje. Wczorajsze obrady syonistów z Kongresówki, zorganizowanych w t. zw. żydowską Radę narodową, nie wydały ostatecznych wyników. Jak słychać, dążenia miarodajnych czynników żydowskich idą w tym kierunku, by poszczególnym grupom wchodzącym w skład koła żydowskiego zapewnić większą samodzielność polityczną. Natomiast pos. Grünbaum usiłując koniecznie wywołać rozłam w kole żydowskim i grozi w dalszym ciągu opuszczeniem koła wraz z 15 swymi adherentami.

Sąd doraźny nad zamachowcami odroczyony do 14 b m

Lwów. Sąd doraźny nad sprawcami zamachu został odroczyony i prawdopodobnie odbędzie się dopiero w poniedziałek 14 b. m. Przyczyną odroczenia sądu doraźnego są wprost niezwykle sensacyjne rozmiary sprawy. Całe śledztwo jest otoczone ścisłą tajemnicą.

Sądowi doraźnemu, przed którym staną sprawcy zamachu, przewodniczyć będzie radca dr. Socha, oskarżać będzie prok. Sywulak.

Nowe próby zamachu na prochownię

Patrol stoczył z tajemniczymi napastnikami krwawą walkę

Warszawa. Wczoraj w nocy w prochowni obozu warownego Modlin, odbywało się pakowanie prochu do skrzyń. W związku z tem rozstawiono liczne posterunki i patrole. Jeden z patroli natknął się na grupę mścycieli, która na wezwanie patrolu „repe do góry”, obsy pała żołnierzy strzałami rewolwerowymi.

Idący na czele patrolu wywiadówka policji politycznej, Steremicz, padł ciężko ranny. Policja odpowiedziała również strzałami. Strzelanina obustronna trwała dłuższy czas.

Korzystając z panujących ciemności nieznani sprawcy, którzy widocznie usiłowali dostać się do prochowni, zbiegli. Steremicz walczył ze śmiercią.

Krwawy terror przeciwko Polakom

Królewiec. W Prusach wschodnich wzmagają się krwawy terror Niemców w stosunku do Polaków miejscowych, apparatus przez liczne organizacje Heimatsdienstu i związków wojskowych. W Nowym Targu w powiecie sztumskim Niem

50) MACIEJ WIERZIŃSKI HONOR POWIEŚĆ.

Lecz cztery inne ulice ze skweru tego rozchodzące się nosiły miana ulic: Mieczysława Pierwszego, Bolesława Chrobrego, Łokietka i Kazimierza Wielkiego. Skwer sam inaczey przedstawiał się w jego wyobraźni. Ale ze szczególnym pietyzmem opisał plac „Wolności“, w środku jego była wysoka potężna fontanna a od niej promieniowały złote chodniki, między którymi rozposzcierały się gazony, obramowa one krzewami róż i girlandami pnączoży Górna część czworoboku, z drzew poniekąd oczyszczywszy, przeznaczył pan Wincenty na mozaikę kwiatową, podświetlającą białą, marmurową werandę kawiarni. Na krańcu placu zaś, tam gdzie dotykał „alei Piastowskiej“, wznosił olbrzymią masę marmurową i bronzową—drobniaczko opisywany pomnik, przypominający słynną czworkę ukraińską Chełmońskiego. Dla kamienic zamykających plac z dwu stron, przeznaczył fasady zbliżone w charakterze do gmachu biblioteki Raczyńskich. Z placu tego szła ku zachodowi ulica Marcinkowskiego, łącząca się na zbiegu z nim z arterią św. Marcjana za pośrednictwem ulicy Libelta oraz dalej „Tunelem“ i „Przełęczą“. W śródmieściu figurowały także na tabliczkach naronżnych napisy: ul. Staszycza, Ant-

nego Kraszewskiego, Berwińskiego itp.

O ile nie wiele p. Wincenty poczynił zmian w starym Poznaniu, o tyle w górnym, a zwłaszcza na plantach i w ich okolicy hulał; burzył tam i wymiał tam bez ceremonii. Jakoż powstała część plant z pomnikiem Mickiewicza, inna z posągami Słowackiego i Chopina, przy wylocie ulicy Ryerskiej był plant Kościuszki, poniżej plant ks. Józefa. Przez Jezyce biegła ulica Jagiellońska a obok szeregowały się przecznice Wład. Jagielly, Witolda, meżów stanu i statystyko ówczesnych. Ogród botaniczny zamykały aleje Trzecego Maja i Raclawicza i nie było za ulką, o którym byłby wspominał biurokratyczny ekssekretarz.

W tej jego rozrywce niewinnej brał pewien udział hr. Kornel. Bywało, że żartował, kpł ze swego towarzysza, gdy medytował nad nazwą dla jakiejś świętej wytkniętej uliczki, nie mniej jednak dawał się wciągać w dyskusję i między dwoma starymi panami wywiązywały się spory, jakby w sprawie wtelkiej domości.

W ostatnich dniach jednak hrabia popadał często w martwość; mniej zajmował się polityką, przerywał nieraz lekturę i z głową na ręku wspartą zanurzał się w otchłań niocości. Spoczywał na nim czarny smutek.

Przed odjazdem z Sosnowca pan Włodzimierz Czyński przestał mu list, w którym na wstępie wyrażał ubolewanie, że nie może pożegnać niemocą

złożonego i ośobiście zakomunikować mu uchwały familijnej. Załączając odpisu tego skryptu, donosił, iż rada pod pisała wszystko, co zalecono jej ze stro ny głowy rodziny Granetskich.

Ant hr. Leon ani Jan nie poiałygowali się także pod haszce, przyjęcie, jakie im stryj zgotował, uważając za powód aż nadto wystarczający do uchylenia się od wizyty u „dziada“, któ rego serdecznie niecierpił. Hrabia schował dokument pod klucz, lecz snać powracał do tej sprawy myślami, bo odczytywał karty, wydobyl go teraz i odczytywał z uwaga.

Tak zastał go ks. proboszcz Włó czek, którego przyprowadziła troskli wość o zdrowie hrabiego.

— Nie widywałem pana hrabiego na mszy świętej od pewnego czasu — mówił. — A gdy i przy chrzcie świętem małej hrabianki nie ujrzałem pana hrabiego...

— Małej hrabianki!?

— Tak, trzy dni temu została katoliczką.

Dalszych słów proboszcza hrabia nie słyszał bodaj. Przerazenie wyzierało z jego źrenic i ręka drżała febrycznie. Zauważył to ks. Stanisław i poczytał za objaw choroby. Przy tej sposobności chciał on poskarżyć się przed nim na hr. Leona z powodu jego umizgów do Zuzi i tak położył tamę dalszym zakusom donuzana, przez wzgląd wszakże na stan hrabiego zaniechał tego, odkładając to na później, wkrótce oddalił się.

Po wyjściu księdza hrabia posłał przez służącego po hrabunię.

Tym razem pani Olesia przestąpiła progę stryjowskiemu zupełnie pewna siebie, przystojotwana na odpowiedź w kwestii, o jaką musiała chodzić hr. Kornelowi w tej chwili. Ze posłyszcy on lada dzień o chrzcinach Marci—nie wątpiła.

Swobodnym, niemal naiwnym tonem tłumaczyła stryjowi, że nie było innej drogi wyjścia. Przecież rada familijna zaleciła głównie unikanie skandalu! A skandal byłby nietychany, gdyby Leon nie był zechciał przyznać się do ojcostwa Marci w urzędzie rejestracyjnym. Jednakże latem wywiezie ona dziecko za granicę na dobre i postara się; by zniknął z widnokręgu Granetskich i by świat o niem zapomniał. Odda je na własność pannie Daraszównie.

Stary pan nie wierzył ani na moment w to, aby czuła ta matka chciała wyzbyc się swej córeczki. Odgadywał, że stanął między nią a Leonem jakiś punkt ugody, doskonale ukryty pod płaszczem „unikania skandalu.“ — Względ ten wysunęto zgrabnie na pierwszy plan, uznano za najważniejszy postulat rady familijnej, aby zrobić co im się podobało i cichaczem pokazać figę areopagowi rodzinnemu.

W obłoku zamyslenia hr. Kornel wyszeptał do siebie:

— Tak... ta rada familijna nie udała się...

cy napadli na zebranie młodzieży polskiej i zabili 1 osobę, raniąc ciężko kilka innych. W Elku prowadzi Heimatdienst terrorystyczną akcję przeciwko Mazurkom. Z różnych miejscowości na Warmji dochodzą wiadomości o zbrojeniach organizacji niemieckich przeciwko Polakom, w związku ze zbliżającym się terminem wyborów do Landstagu pruskiego.

O powagę prasy

Prasa ma bezsprzecznie nader doniosłe znaczenie w życiu każdego narodu. Jest ona nie tylko pośredniczką, dostarczającą wiadomości jednostce o życiu całych zbiorowości ludzkich oraz szerszą wiadomości o nowych zdobyciach kulturalnych i cywilizacyjnych, ale równocześnie, i to w wysokim stopniu, twórczynią opinii publicznej. Wprawdzie prasa stara się dostosować do poziomu myślenia społeczeństwa, ale nie może i nie powinna praktykować w tym względzie pewnych granic, inaczej bowiem musimy wydawać o niej sąd surowy, że chodzi jej nie o dobro ogółu, o jego wzbogacenie i sensację, ale o niską popularność i sensację. I choćby ogół gonił za niezwykłością i sensacją, prasa musi wskazywać mu wyższe drogi, czy to przez poważne artykuły, krytykę lub nawet ironię i satyrę. Niestety nie wszystkie pisma uświadamiają sobie swój cel. Przeglądając treść niektórych z nich, dochodzi się do wniosku, że leca one tylko na zdobywcę jak największej liczby czytelników, bynajmniej nie troszcząc się o to, czy wzian za kilka groszy da się czytelnikowi zdrową myśl lub rozszerzy się jego horyzont myślenia. Wprowadzają one jakąś dziwną bez troskę w życie ludzkie. Mimowoli przychodzą na myśl złote hulastki, pobrzękujące tylko szabelką i kielichem wesoła, a w następstwie tak smutne czasy saskie. Czy i my wkraczamy w podobny okres?

Zaobserwowałem w ostatnich dniach w okolicy Częstochowy fakt jakiegoś rozgorączkowania wśród włościan, zwłaszcza włościanek, które wprost urządzają całe pielgrzymki do Olszyny, gdzie jakoby wydobywano skarby. — (Przepraszałem, że sam sensację wywołuję, ale to, koniecznością zmuszony). Mimo mitygowania ludzi tłumaczono mi, że to prawda, bo „w częstochowskiej gazecie stało”. I rzeczywiście znalazłem taką gazetę, gdzie w wielkim artykule z różnymi podkreśleniami detalicznie wszystko opisano, co było i nie było, będzie lub nie będzie. Popularność zdobyta napewno! Ale skutkiem takich sensacji w życiu? Tylko jakieś niezdrowe podrażnienia, oderwanie od poważnej pracy i myśli. Mogło to być dobre w owych czasach, gdy inni za nas myśleli i rządzili, gdy podobne wiadomości odrywały nas od smutnej szarzyzny życia, a nie dziś, gdy wszystko na naszych spoczywa barkach. Dobry jest żart, ale nie sensacja. Czy atmosfera kinowa ma panować i w pewnych odłamach prasy? A gdzież jest poczucie obywatelskie, gdzie odpowiedzialność przed narodem? Czyż nie dosyć dawno i dzisiejsi wielcy nauczyciele na rodu jak Ostroń, Modrzewski, Skarża, Konarski, Śniadecki, Mickiewicz, Krasinski, Prus i wielu wielu innych wyrzucali nam lenistwo myśli, że prasa (dzięki Bogu tylko jej część) miasto je wykorzystywać, rozszerza je swą lekomyślnością. Wprawdzie ogół czytających nie musi koniecznie wiedzieć o zadaniu prasy i jej posłannictwie, ale chyba już kto się bierze do redagowania pisma, musi przynajmniej zdać sobie sprawę, że pismo nie jest przedsiębiorstwem handlowo-kinowym. Ludzie myślący tego zawsze domagają się będą od organów opinii publicznej.

Chcemy i bezwzględnie żądamy od jakiegokolwiek pisma idei i myśli, idei

PRZEZ MIESIĄC LIPIEC ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ

po cenach najtańszych

Batystry za metr od Zł. 1 i pół
Etaminy „ „ „ 2

Wosle za metr od Zł. 4 i pół
Frotte (Eponge) „ „ 3

i t.p. wszelkie wełniane, jedwabne, białe po znacznie niższych, konkurencyjnych cenach

M. CZĘSTOCHOWSKI

Aleja druga Nr. 25, obok Kościuszki, tel. 66.

KONKURENCJA!!! SPIESZCIE PÓKI CZAS!!!

UWAGA: Sprzedaje także na raty tak samo jak za gotówkę.

szlachetnej, podnoszącej człowieka, a nie sensacji i przyzierności, myśli zdrowej, zdolnej natchnąć istotę rozumną do dalszego myślenia, a nie rozbijania niepotrzebnego, fantazji i sprowdzenia na drogi mrzonek oraz irrealizmu. Inna rzecz, że mogę z takim czy innym kierunkiem myśli politycznej lub społecznej, a nawet naukowej się nie zgodzić, ale wolę przeciwnika myślącego, gdyż zmusza mnie on do zastanowienia się, aniżeli lichą chorobliwą sensacją.

Mam nadzieję (oby niepłonną), że głos mój nie przebrzmiał jak głos wolającego na puszczy. Piśzę bowiem słowa powyższe z poczucia sumienia obywatelskiego.

Antoni Młemiec

Rędziny, 9 lipca 1924 r.

Takie to wszystko na świecie jest dziwne...

...Takie to wszystko na świecie jest dziwne: ten świt dzieciństwa—uczucia naiwne, ta miłość—wiosna i ta starość zima i ta śmierć, której nic nie powstrzyma...

Jak się poczęły mądrość i głupota?

co mówi zbrodnia i co mówi cnota? czemu trwa smutek, że sprawia lichą bladość? czemu leczy wielką guślarką radość.

Przez jakie drogi zakryte a kręte, przez jakie czary święte czy przeklęte przybywa—miłość? Czemu słońcem wschodzi, i—powoli lub nagle—odchodzi?.

Na co jest każdy wstęp, każdy początek, co—nim dojrzeje—przerywa swój watek? na co był zapal, co miał skończyć kłęką? I na co strach przed walką—wycisnąć?.

Za jakim tchnieniem mistycznego wiatru zmienia się scena wielkiego teatru? Za jakich wzruszeń suflerskim rozkazem gra rolę każdy i—wspiesz—razem?

...I z wnętrza ciszy, i z mroku postania co je wyłania i co je rozgania owe odwieczne, dziwne pytania?.

Anna Stonczyńska.

KRONIKA.

— **Zebranie sprawozdawcze p. Ch. D.** Dziś, w niedzielę, poseł Chrz. Demokr. okręgu częstochowskiego przyjeżdża do Częstochowy w składzie członków i sympatyków Chrześcijańskiej Organizacji Robotniczych, w sali Ogólna Robotniczego, ul. Krakowska 13 o godz. 1 po poł. wygłosi sprawozdanie poselskie.

— **Zabawa w parku 3 Maja** Dziś, w niedzielę, 13 lipca r. b. o godz. 2 po poł. w parku 3 Maja odbędzie się zabawa na rzecz szkoły powszecznej na Ostatnim Groszu. Przygrywać będzie orkiestra z Rakowa. Bufet suto zaopatrzony na miejscu.

— **Dwa odczyty prelegenta z Ameryki.** Staraniem częstochowskiego oddziału Tow. „Rozwój” odbędzie się dziś, w niedzielę 13 b.m. dwa odczyty, które wygłosi niedawno przybyły do Polski długoletni działacz i organizator życia społecznego wśród Polonii amerykańskiej dr. Karol Wachl.

Pierwszy odczyt odbędzie się o godzinie 3-jej po południu w Stow. Rzem.-Przemysłowym na temat: „Żydzi w Ameryce”.

O godz. 8-jej wieczorem tenże prelegent wygłosi w Stow. Kupców Polskich odczyt p. t. „Polonia w Ameryce, organizacja jej i praca na rzecz odbudowy państwa polskiego”.

Wejście dla członków i sympatyków „Rozwoju” bezpłatne.

Niewątpliwie odczyty powyższe, wygłoszone przez wybitnego znawcę stosun-

ków amerykańskich, zainteresują szerokie warstwy polskiego społeczeństwa.

— **Okaz kinematograficzny w Paneramiu.** Przypominamy, że w sobotę dn. 12 b. m. o godz. 8-jej wieczorem w sali Panoram, odbędzie się nader interesujący pokaz filmów z dziedziny lotnictwa i gazów trujących, urządzony staraniem Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

— **Zawody piłki nożnej o mistrzostwo 7 dyw. Piechoty.** Dziś, w niedzielę, drugi dzień zawodów o mistrzostwo 7 Dyw. Piechoty. Do zawodów stanie drużyna 7 p. a. p. z drużyna 25 p. p.

Zawody te będą najciekawsze z dotychczasowych, gdyż po rocznej przerwie wyjdzie z powrotem na boisko niezwykliczono dotychczas drużyna artystów, która doбором swych graczy sprawi widzom miłą rozrywkę, nie dając sobie wyrzecz z rąk palmy pierwszeństwa.

Zjazd Sodalicji Marjańskich na Jasnej Górze

W dniu wczorajszym rozpoczął się trzecidniowy zjazd ogólnopolski delegatów Sodalicji Marjańskich Akademików na Jasnej Górze.

O godz. 10-jej rano odbyło się przed Cudownym obrazem Matki Boskiej nabożeństwo inauguracyjne, które odprawił O. Przeor Markiewicz, podczas którego uczestnicy zjazdu przystąpili do Komunii św., a następnie złożyli w podniosłym nastroju uroczyste ślubowanie. Następnie O. Pius Przeździecki wygłosił okolicznościową przemowę, witając w serdecznych słowach uczestników zjazdu, jako delegatów Związku Sodalicji Marjańskich młodzieży akademickiej ze wszystkich dzielnic Polski, przyczem nawiązując do świetnej przeszłości Polski rycerskiej dał za wzór teraźniejszej młodzieży typ danego rycerza-sodalisa.

Po nabożeństwie delegaci zjazdu udali się na wspólne śniadanie, a następnie o godz. 12-jej w południe w sali Sodalicijnej odbyło się pierwsze zebranie ple-

Od wydawnictwa.

Szanownych czytelników prosimy o uregulowanie zaległych rachunków i odnowienie prenumeraty na III kwartał, celem uniknięcia przerwy w otrzymywaniu „Gońca Częstochowskiego”.

Należność za prenumeratę i ogłoszenia prosimy wpłacać w sklepie „Gońca” II Aleja 26 lub wprost w Administracji pisma III Aleja Nr. 52 (dom własny).

— **Od Redakcji.** Dzisiejszy numer „Gońca Częstochowskiego” zawiera 10 str. druku i kosztuje tylko 10 groszy.

— „Iskry”. W zajmującym szkicu o niedźwiedziu, rozpoczynającym Nr. 26 „Iskier” doprowadza B. Dyakowski opowiadanie do końca, tłumacząc między innymi niezrozumiałe dziś dla wielu pojęcia „Smorgońskiej Akademii”. Wśród innych artykułów napotykać możemy bardzo ciekawy wstęp J. Sianożęckiego o rezonansie elektromagnetycznym w związku z jego zastosowaniem do celów radiotechnicznych, historię ciąg żywego opisu pobytu w obozie harcerzy pod Pivniczną, p. K. Sosnowskiego, oraz Władysława „Sierotki hetmańskiej”, obrazek historyczny z XVII w. Dwie powieści, różne stałe działy i rozrywki składają się na resztę treści numeru, który w dalszym ciągu stwierdza rozwój tego pożytecznego pisma dla młodzieży, wydawanego przez Książnicę-Atlas T. N. S. W. pod redakcją znanego i cenionego pedagoga Władysława Kopcewskiego.

Adres administracji: Lwów, Czarnieckiego 12. Na żądanie wysyła się numerowany okazowe.

narne, na którym po przemowach powitalnych delegaci składali sprawozdanie z działalności z poszczególnych Związków Sodalicji młodzieży akademickiej.

W chwili oddawania numeru na maszynę t. j. o godz. 2 po południu obrady trwały.

Program drugiego dnia zjazdu (niedziela) przedstawia się jak następuje: Godz. 8 rano Msza św. Godz. 10. Trzecie zebranie plenarne, na którym wygłoszą referaty: „Typy akcji zewnętrznej w Sodalicjach” (akad. E. Kobyłecki) i „Cele i metody pracy Sodalicijnej” (akad. J. Marszałek z Poznania). Godz. 6 po poł. Czwarte zebranie plenarne.

Poniedziałek: Godz. 8 r. — Msza św. Godz. 10 — piąte zebranie plenarne: uchwalenie statutów, przyjęcie rezolucji, wybory władz organu wykonawczego. — Zamknięcie zjazdu. Zwiedzanie klasztoru i miasta. Godz. 8 wieczorem: Przyjęcie w restauracji hotelu „Polonia”.

— Zakaz używania tytułu „Jasnie Wielmożny Pan”

Wobec powtarzającego się używania wóbec korespondencji służbowej tytułów, jako to: „jasnie wielmożny pan itd. ko mendant okręgu policji państwowej podinspektor Charlemagne w wczorajszym rozkazie dziennym zakazał używania tej formy w adresach urzędowych — na podstawie istniejących przepisów.

— **Adam Didur w Częstochowie.** W dniu 18-ym b. m. w sali teatru „Nowości” wystąpi światowej sławy śpiewak polski Adam Didur, solista opery w New-Yorku.

Występ ten niezawodnie wzbudzi ogromne zainteresowanie w sferach miejscowej publiczności.

— **Bilety kolejowe w sklepie „Gońca Częstochowskiego.”** Od dnia 15 b. m. bilety kolejowe Tow. Orbis można będzie nabywać w sklepie „Gońca Częstochowskiego” II-ga Aleja Nr. 26, co będzie wielką wygodą dla podróżujących, którzy mogą zawsze nabywać bilety we wszystkich kierunkach po cenie normalnej (takiej samej, jak w kasie kolejowej) bez fatygowania się na stację.

— **Awans urzędników administracyjnych.** — Min. spraw wewnątrz. wydał do wojewodów okólnik, w którym nawiązując do wydaných już na podstawie Rady ministrów z 8 listopada ub. r. zarządzeń, wyrażnia bliżej postanowienia, dotyczące dokonywania awan-

sów urzędników państwowych. Według tych postanowień, dla dokonywania awansów, ustanowione zostają dwa terminy w roku, t. j. 1 stycznia i 1 lipca. Wobec czego wnioski awansowe wojewodowie przedkładać mają ministerstwu z początkiem listopada i maja każdego roku. — Wnioski te, prócz należącego umotywowania, zawierają mając opisania kwalifikacyjne, tabele kwalifikacyjne proponowania do awansu urzędników, oraz stwierdzenie, że dowody osobiste, wymagane ustawą o państwowej służbie cywilnej są w porządku.

AROMATYCZNA
i EKONOMICZNA

Herbatę

Ceylońską i Jawską
Orange-Peccoe
własnej pakowni poleca
Dom Importowy

Leon Piotrowski
„MOKKA KAWA”

Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 24

Obuwie

różne, skóry, twarde, towarzyszące, pończochy, skarpetki, szelki, krawaty,

kolnierzyki, oraz naczyń kuchenne, szklanki, noże, łyżki, widełki, szczytki i sianki. Jednocześnie
BAZAR
JEDNOŚCI
III Aleja 52.

Niniejszem przesyłamy p. Olszewską z ul. Hubertowskiej za pozwolenie o zabranie z Bazaru „Jedności” parasola należącego do p. Ziemięckiej, ponieważ wspomniany parasol zabrano z przyczyn pomysłką, przez p. M. Nowicką z Ost. Grosza.

— Ulgi dla udających się na wystawę imperjum Brytyjskiego

Poselstwo angielskie komunikuje, że organizację, stowarzyszenia itp., które udają się do Londynu dla zwiedzenia wystawy, będą mogły otrzymać wzię w konsultacji angielskim na następujących warunkach:

Opłata zniżkowa na wzię dla każdej grupy złożonej z 30 osób wyniesie 1 funt 12 szylingów pod warunkiem, że wszystkie osoby należące do poszczególnej grupy wjadą do Anglii i opuszczą Anglię tego samego dnia. Wymagane również będzie przedstawienie równocześnie z paszportami listy osób należących do wycieczki, podpisanej przez prezesa danego stowarzyszenia organizacji itp.

Kryzys w przemyśle czystochowskim

Na murach fabryki „Stradom” ukazało się ogłoszenie treści następującej: „Stosownie do umowy z dnia 11 czerwca r. b. punkt 4. Komunikujemy wszystkim robotnikom oddziału kopopno-lnianego, że datę zamknięcia fabryki kopopno-lnianej przesuujemy na dalsze 2 tygodnie t. j. do 28 lipca r. b. W okresie od 14 do 28 lipca fabryka kopopno-lniana pracować będzie tylko 1 dzień w tygodniu t. j. w każdy poniedziałek.”

— Zamknięcie farbiarni Brassa. Farbiarnia Brassa zakomunikowała robotnikom, że w dn. 16 lipca będzie wstrzymana praca na czas nieograniczony.

— Fabryka luster wymowna praca. Fabryka luster Bezborodko z powodu braku gotówki wymówiła wszystkim robotnikom pracę na 14 dni. Termin wypowiedzenia kończy się 14 lipca.

Ograniczenie pracy w fabrykach włókienniczych

Fabryka „Czystochowianka” powiadomiła robotników za pomocą ogłoszeń, rozlepionych na murach fabryki iż z powodu ostrego kryzysu ograniczona zostaje praca we wszystkich oddziałach do 3 dni w tygodniu, a w oddziałach: szpularkach krzyżowych, modalni, palcówni i paczarkach do 2 dni w tygodniu.

Fabryka czynna będzie w poniedziałki, wtorki i w środy.

Fabryka Peltzerów podała do wiadomości robotników, że ilość dni robotniczych zostanie ograniczona od 21 b. m. do czterech dni w tygodniu. Praca odbywać się będzie w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki.

— Fabryka mebli żelaznych także ogranicza pracę. Fabryka mebli żelaznych Kongrecki i Kohn powiadomiła robotników, że od 17 b. m. praca odbywać się będzie tylko trzy dni w tygodniu.

— Z teatru letniego „Skala”. Od soboty do wtorku włącznie w cieszącym się coraz większym powodzeniem wśród publiczności teatrze letnim „Skala” odbywać się będą przedstawienia z całkowicie zmienionym programem. Udział w przedstawieniach biorą: pp. Prągetówna, Ignatowska, Jedrzejewska, Olesławska, Harris, Mylitta oraz akrobaci i żonglerzy. Będą to zarzemi pozagalne występy obecnego zespołu, gdyż od środy produkować się będzie nowozaangażowany zespół artystyczny.

Z kino-teatrów.

Teatr „Odeon” od niedzieli do poniedziałku, tylko przez dwa dni demonstruje wspaniały film z życia wielkomiejskiego w 7-iu aktach p. t. „Bład kobiet kochających”. W roli głównej słynna artystka amerykańska Norma Talmadge.

Kino-teatr „Nowy” demonstruje film z życia żydowskiego w 12-u aktach p. t. „Słubowanie”. Film ten wykonany jest całkowicie przez żydowskich artystów.

Sala Teatru „Nowości” I Aleja 12.

Sobota 12 i niedziela 13 lipca 1924 r.

2 WIECZORY

Odczyt popularny o hipnotyzmie, sugestji i telepatji wygłosi znany literat, prelegent

DOŚWIADCZENIA **A. MIECZYŃSKI.** EKSPERYMENTALNE

CH. SZYLLERA-SZKOLNIKA

(Autora prac naukowych)

z udziałem słynnego medjum orientalnego M-Ile EVIGNY (Miss Chasse). Bez hipnozy. Bez uspienia. Polega i przejmowanie „myśli na jawie. Wszystko polega na skupieniu ducha i wysubtelnieniu w najwyższym stopniu uczucia. M-Ile EVIGNY (Miss Chasse) z zawiązaniem oczami określa przedmioty, imiona, nazwiska, wiek i zajęcie obecnych osób, oraz odpowiada na pytania zadawane w myślach.

KIM JESTEŚ? KIM BYĆ MOŻESZ? M-Ile Evigny z zadziwiającą dokładnością określa charakter, zdolności, zalety i wady obecnych. W doświadczeniach biorą udział życzący sobie z pośród publiczności. Doświadczenia odbywają się pod ścisłą kontrolą osób kompetentnych, przedstawicieli nauki, lekarzy i prasy.

Każdy wieczór stanowi oddzielną całość.

Początek punktualnie o godzinie 9-jej wieczorem.

Bilety do nabycia wcześniej w Adm. „Gońca” II Aleja 26, w sobotę 12 lipca r. b. od godz. 6-jej i w niedzielę 13 lipca r. b. od godz. 10 rano w kasie teatru.

— Wykaz świąt wolnych od pracy.

Według wykazu nadesłanego nam przez Inspektora pracy w Częstochowie, obowiązują do powstrzymania się od pracy na całym obszarze Rzeczypospolitej następujące święta:

- 1) Wszystkie niedziele, 2) Nowy Rok, 3) Trzech Króli, 4) Oczyszczenie N. M. Panny, 5) Zwiastowanie N. M. Panny, 6) Zmarływstanie Pańskie, 7) Drugi dzień Wielkiej Nocy, 8) 3-go Maja, 9) Wniebowstąpienie, 10) Zesłanie Ducha Sw., 11) Drugi dzień Zielonych Świąt, 12) Boże Ciało, 13) Piotra i Pawła 29 | VI, 14) Wniebowz. N. M. Panny 15 | VII, 15) Narodzenie N. M. Panny 8 | VIII, 16) Wszystkich Świętych dn. 1 | XI, 17) Niepokalane Poczęcie N. M. Panny 8 | XII, 18) Boże Narodzenie 25 | XII, 19) Sw. Szczepana 26 XII.
- Ogółem więc łącznie z niedzielami wypada 69 dni świątecznych w roku.

Nieobyczajność żydowskich „sportowców” kapieliwch.

Letnicy z Poraję uskarżają się na nieobyczajność żydowskich „sportowców” z Częstochowy, którzy przybywają z wycieczkami do Poraję i w pobliskiej rzece kąpią się bez żadnych kostiumów kąpielowych, wobec gromady przyglądających się: dzieci lub mimowolnych przechodniów. Ponieważ uwagi letników nie odnoszą żadnego skutku, byłoby rzeczą pożądaną, aby tamtejszy posterunek policyjny poczuł odpowiednio nieobyczajne jednostki.

— Występ eksperymentalny Szyllera-Szkolnika

Dziś, w niedzielę, w sali teatru „Nowości” odbędzie się drugi występ znanego warszawskiego hipnotyza-medjumisty i grafologa p. Szyllera-Szkolnika, który wystąpi ze słynnym medjum p. Evigny.

— Kto nieprzestrzega przepisów sanitarnych?

Za nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych spisano protokoły na: Fajgle Słomnicką (Spadek 14), Józefa Niewiadomskiego (Piotrowska 2), Moszka Brama (Kościszki 39), Karola Włodowskiego (Garncarska 46), Anne Kowalską (Garncarska 36), Marię Sil Grymbergą (Nadrzeczna 39), Marję Sil (Garncarska 30), Frandę Bajgele (Stary Rynek 22), Franciszka Szopka (Dąbrowa Gornicza), Fajgle Herc, Abrama Monete, Esterę Gryncajger i Abrama Rozenberga zam. ul. Warszawska 14.

— Lista wrogów abstynencji.

Za opilstwo spisano protokoły na: Herszika Beneta (Garncarska 36), Stanisława Radziejewskiego (Stradomska 4), Rywena Białką (Garncarska 22), Stanisława Strzyżaka (Biesno), Mikołaja Otczyka (Olsztyńska 1), Jana i Władysława Hirabidów (Mokra 2), Józefa Kaszbe (wieś Jawornica), Bronisława Dridza (Warszawa 19), Michała Kowalczyka (Parkitka), Moszka Tabacznika (Garncarska 13), Jakóba Keslera (Garncarska 64), Mancego Rozenala (Kozia 15), Józefa Kapkowski (Wieluńska 28), Justynę Czerwińska (Krońska 1), Julję Zientak (Krońska 1), Stefanę Piekarskiego (Stawowa 14), Jana Torę (Nowa 10), Józefa Ciechowicza (Piotrowska 2).

Kronika handlowa

— Nowe ulgi celne.

Na odbytem w dniu 9 bież. m. posiedzeniu Rady Ministrów zdecydowano zastosować przy nowoprowadzanej taryfie celnej szereg ulg, mających na celu obniżenie cen artykułów pierwszej potrzeby. Ulgi celne wprowadzone zostaną na przeciąg 3-ich miesięcy od 15 października r. b.

Stosownie do tej decyzji obniżono z 7 zł. 50 gr. cto od mąki żytniej na 5 zł. od 100 kg., zmniejszone jeszcze o 40 proc. Cto od mąki pszennej, które wynosić miało 9 zł. od kg. obniżone zostało o 20 proc.

Mięso świeże, solone i mrożone, które w myśl nowej taryfy celnej opłacać miało cto w sumie 25 zł. wwożone być może bez cła.

— Z rynku mięsnego w Warszawie

Ceny utrzymano w wysokości do 1.94 zł., mięsa zadanego za 1 kg. i do 2.30 zł. przedniego koszeronego.

Mimo oczekiwanej niżki, ceny utrzymały się, gdyż zapowiedziane transporty z Poznańskiego nie przybyły.

Rynek mięsa wieprzowego odznacza się bardzo obfitym dowozem. Jakkolwiek ceny nie zostały jeszcze zmniejszone, tendencja jednak idzie w kierunku bardzo znacznej niżki.

— Rubel złoty. Za rubla płacono wczoraj: 2 zł. 77 gr. — 2 zł. 76 gr.

Sprawa Kucharskiego

Warszawa. Wczoraj Komisja zyrardowska zakończyła nareszcie swoją pracę poświęconą rozpatrzeniu czynności p. Kucharskiego. Komisja zakończyła swe prace w sposób zupełnie nieoczekiwany.

Oto po wygłoszeniu ostatnich przemówień wyznaczono posiedzenie na godzinę 6, na którym miało się odbyć głosowanie, dlatego, żeby dać możliwość klubom do dania odpowiednich instrukcji swoim przedstawicielom w komisji. Przedstawiciele klubu Piastowców oświadczyli aboli komisji, że są powołani do komisji przez Sejm (Brodacki i Ostrowski) i nie mogą przyjmować wskazówek co do swego zachowania się od klubu.

Kiedy o godz. 6 miano przystąpić do głosowania, poseł Brodacki postawił wniosek, żeby głosowanie nad wnioskiem posła Moraczewskiego, domagającym się oddania p. Kucharskiego przed trybunał staau odroczyć, do chwili kiedy zapadne wyrok w procesie, jaki prokuratorja państwa wytoczył ma zakładom zyrardowskim o nieuczestnie wzbogacenie się.

Wniosek posła Brodackiego, poparty głosami prawicy, uzyskał większość. W ten sposób sprawa została odłożona.

O robotników polskich w Niemczech jest ich ogółem 100 tysięcy

Berlin. Z powodu ostrego kryzysu produkcji potasowej, organizacje robotnicze w Niemczech środkowych zwróciły się do rządu z propozycją przeniesienia bezrobotnych na wieś i zatrudnienia ich przy robotach rolnych zamiast wychodźców polskich. W tej sprawie przedstawiciel „Sozialistische Parlamentarische Dienst” konferował z ministrem pracy Rzeczy, który oświadczył, że w Niemczech znajduje się obecnie około 100 tys. polskich robotników rolnych, z których 20 tysięcy jest zatrudnionych w cukrowniach w Niemczech środkowych.

Popyt na robotników polskich w Prusach Wschodnich nie jest tak wielki jak przypuszczają, zresztą rząd niemiecki nie chce mieć, ze względów zrozumiałych na pograniczu wschodnim zbyt dużej ilości robotników polskich. — O przeniesieniu więc robotników polskich z Niemiec środkowych do Prus Wschodnich, nie może być mowy. Z drugiej strony minister stwierdził, że żaden robotnik niemiecki nie będzie w stanie zastąpić chłopów polskiego, zwłaszcza jesienią, gdy robotnik narażony jest na wilgoć i chłód.

Czego nasi kupcy mogliby się nauczyć od kupców amerykańskich?

Czegoby się mogli nauczyć?... Lista tych wszystkich rzeczy byłaby bardzo długa i jeden artykuł by jej nie wyczerpał. Podamy tylko kilka uwag pewnego europejskiego kupca, który przyjechałszy z Ameryki dzieli się w fachowym czasopiśmie ze swoimi kolegami wrażeniami.

W wielkim magazynie „panuje” winda. Bez niej klient nie zdołałby przemierzyć tych kilkunastu pięterowych odległości, które go dzielą od celu odwiedzin. — Kupcy amerykańscy zawsze starają się wprowadzić nowe udogodnienia. I oto teraz urządzili one osobne piętra i magazyny dla pań, a osobne dla panów.

Dlaczego? Czyż ze względu na produkcję obawiając się, że przy natoku kupujących dam mężczyźni nie pozwalają sobie na mniej lub więcej śmiałe manipulacje? Co do tego niema obawy. Na toby się nie odważył żaden mężczyzna w Ameryce. Natomiast kupcy zaawazyli, że panie, o wiele dłużej i skrupulatniej badają, przymierzają, próbują towar aniżeli mężczyźni. Bardzo często zniecierpliwiony mężczyzna nie mogąc się dociąć do sprzedającego, ucieka z magazynu. — Stąd też powstały te oddziały.

Zasada kupiectwa amerykańskiego jest ciągle jedno hasło: „klient przedewszystkiem...” Naturalnie odnosi się to też zarówno do grosisty kupującego u fabrykanta jak i do kupującego masy publiczności. Więc przedewszystkiem w Ameryce jest niezmiernie łatwo o kredyt. Kto tylko zarejestrował swe nazwisko w księce telefonicznej może korzystać z kredytu i regulować kredyty co miesiąca. Naturalnie jeżeli do 10 dni nie zapłacił, narazi się na niemiłe konsekwencje. Ale zwykle to się nie zdarza, bo uczciwość i solidarność coraz silniej zakorzeniły wśród amerykańskiej ludności. Dziewięćdziesiąt procent kupujących nie odnosi swych pakunków do domu. Cała armja posłańców, naturalnie w większych zakładach, jest zajęta roznoszeniem towaru (to samo zna zresztą kulturalna Europa). We Francji np. służąca nie potrzebuje tracić czasu na bieganie po targach, gdyż wszystko pani telefonicznie zamawia i otrzymuje w najlepszym gatunku (zwykle w takim pakunku znajdują się jeszcze cały szereg reklam i karteczek o treści pouczającej, często naiwnej, często zabawnej).

Reklama amerykańska przestaje być krzykliwa i niesmaczna, jako jeszcze nie dawno można było zauważyć. Nie mniej jednak zakres jej i formy nie są europejskie. Inzeraty bardzo często zwracają się bezpośrednio do czytelnika z łagodnymi perswazjami i tłumaczeniami. Ustawicznie zarządza się dnie wypływu. Na początku miesiąca, w środku i na końcu miesiąca. Jeżeli sklep istniał 39 lat, urządza się jubileuszowy tydzień w sprzedaży po 89 centów. Nie rzadko zdarza się, że w kwartał potem ten sam kupiec urządza jubileusz za 37 centów. Naturalnie elegancjki i szanujące się firmy unikają takich trików. Wola one korzystać z sezonu.

Miesiącem, który obok sezonu Bożo Narodzenia przynosi najobfitsze zbiory, jest czarny miesiąc, w którym się wiera najwięcej małżeństw.

Kupcy, urządzają więc, w swych zakładach małżeńskie oddziały, w których towarzyszy, nawet i naczej i zwyczajnie się, paucje i zapatrjuje w odpowiednie reklamy achwalajace reklamy na wszystkie ewenualności pozycja małżeńskiego.

Specjalnością amerykańską są olbrzymie domy, wysyłkowe. Taki dom, wysyłkowy w Chicago ma 8.000.000 odbiorców, a olbrzymi ilustrowany katalog zawiera przeszło 1000 stron i jest w nim wszystko opisane, od szpilki do automobili, (na małą skalę, znamy takie zakłady i katalogi z przed wojny). W paczeczce tego domu znajduje się dworzec towarowy, z którego wjeżdżają całe wagi i pełne towarów wprost do dworców łacji chicagowskich, ażeby jaknajprędzej dostać towar odbiorcom.

Z KRAJU.

(-) Objazdymia malwensacja
W Modlinie dekonat olbrzymiej malwersacji oficer i p. sap. p. M. Szynkark. Zdefraudował on z łasy pułkowej 75.000 zł. Szynkark został aresztowany; dalsze śledztwo w toku.

Napad bandycki na plebanję księdza i służbę pomordowani

W nocy z dnia 9-go na 10-go b.m. uzbrojona banda dokonała napadu na plebanję w miejsczku Konstantynowo pow. Święciańskim. Bandyci w bestjalski sposób zamordowali proboszcza oraz dwie służące jego i po zrabowaniu mienia księdza zbiegli. Za zbierami zarządzono poscig. Blizszych szczegolów brak.

(-) Ilu protestantów mamy na Śląsku.

W Katowicach odbyło się w tych dniach synaodale posiedzenie zjednoczonego kościoła ewangelickiego na Śląsku Polskim. Kościół ewangelicki w myśl konwencji genewskiej jest niezależny od swych dawniejszych wyższych władz we Wrocławiu i Berlinie. Z obrad kongresu wynika, że unicki kościół ewangelicki na Śląsku obejmuje 18 gmín kościelnych z 26 pastorami i wikaryuszami. Parafie liczą od 7000 do 500 osób, razem na całym obszarze przeszło 35.000 wiernych. Na posiedzeniu postanowiono w licznych parafiach zaprowadzić także nabożeństwa polskie dla ewangelików polskich. Skarżono się też słusznie czy niesłusznie? — że częstokroć przeskadza się nabożeństwom ewangelików, że napada się na wychodzących z kościoła i t. p.

Samosad nad samochodem

W czasie, gdy samochód osobowy kursujący między Buskiem a Kielcami przejeżdżał około wsi Lisowa z przeciwnej strony nadjeżdżała furmanka z Józefem Zlebą, gospodarzem z Lisowa. Na widok pędzącego samochodu koń Zlebę spłoszył się i z wozem zaczął uciekać w pole. Po drodze wóz uderzył o słup telegraficzny, wskutek czego Zleba wypadł, dostał się pod koła i poniósł śmierć na miejscu. Na miejscu wypadku zebrało się około 400 mieszkanców okolicznych wiosek, którzy ustawili do końca samosad nad szoferem Górką za zbyt szybka jazdę, w obronie szofera stanęli pasażerowie. — Podmcony tłum zatrzymał inne samochody wiozące pasażerów do Kielc, przyczem powybijano w nich szyby. Wystąpił oddział policji z sąsiednich posterunków, przy pomocy żołnierzy z autokolumny z Kielc, którzy w tym czasie wracali z ćwiczeń, przyczynił się do rozproszenia tłumy bez użycia broni.

Na Kresach Wschodnich

Inspjktor armji Nr 1 general dywizji Rydz-Smigly powrócił do Wilna dn. 10 b.m. z inspekcji, którą dokonał w towarzystwie p. wojewody nowogrodzkiego p. Raczkiewicza. Inspektorowi armji towarzyszył adiutant por. Górski, zaś wojewodzie komendant okręgu V policji państwowej. Przebyło z górą 520 kilometrów samochodem. Inspekcji dokona-

SOKI malinowy i wiśniowy
— oraz towary kolonialne
po cenach najniższych poleca
ALEKSANDER BIELAWSKI
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Ogrodowa Nr. 32 róg Piotrowskiej.

ETAMINY, SATYNY, WOALE, CREPO-NY-BAWELNIANE NA LETNIE SUKNIĘ
po cenach obniżonych poleca
Firma „BŁAWAT”
I-sza ALEJA 14 TEL. 4-64.
DLA STAŁYCH KUPUJĄCYCH-KREDYT.

no wzdłuż granicy polsko-sockiej, poczynając od Nowojelni przez Nowogódek, Stolpse, Kolesowo, Zarnie, Rubiewicze i Wolman. Przekład granicy pozwolił stwierdzić, iż stosunkowo wiele zostało uczynione w kierunku wzmocnienia ochrony granicy, oraz, iż dalsza praca nad udoskonaleniem aparatu strażniczego postępuje naprzód. Podkreślić należy energję i sprężystość wojewody Raczkiewicza, który, rozporządzając minimum środków, dokonyuje sanacji warunków bezpieczeństwa.

W powiecie stołpeckim organom policji państwowej udało się schwycić 14 osób, podejrzanych o udział w napadach bandyckich. Stwierdzono, że między aresztowanymi 10 osób należało do bandy, która dokonała licznych napadów w powiatach nieświeckim, słonimskim i stołpeckim. Udowodniono, iż z 20 między aresztowanych 6-ciu brało czynny udział w napadach, zaś 4-ch pomagało. Jest to pierwszy wypadek schwytania na Kresach Wschodnich odrazu całej bandy. Fakt ten należy uważać za rezultat ostatnich zarządzeń administracyjno-wojskowych, który świadczy o udoskonaleniu aparatu bezpieczeństwa, oraz sprężystości naczelnego władz województwa nowogrodzkiego. Jak stwierdził wojewoda nowogrodzki Wł. Raczkiewicz, schwytanie tej bandy wpłynęło znacznie na uspokojenie powiatu, gdyż członkowie tej bandy od dłuższego czasu dokonywali napadów i grabieży.

Stosownie do ostatnich zarządzeń administracyjno-wojskowych zogniała podjęta wzdłuż granicy litewsko-polskiej praca nad zorganizowaniem służby łączności między poszczególnymi posterunkami strażnicy granicznej i odpowiednimi komendami wewnątrz kraju. Dzięki sprężystości kapitana Grodzkiego, szefa kompanji telefonicznej, udało się w ciągu niecałych 2 tygodni zmontować sieć telefoniczną na etapach telefonicznych. Połączenie to ma charakter trwałej komunikacji telefonicznej. Obecnie jest w toku praca nad zmontowaniem takiej samej sieci telefonicznej w pasie nadgranicznym polsko-sockim.

ZE SWIATA.

(-) Sukces polskiej sztuki w Pradze. W teatrze praskim „Stavov“ odegrano premierę komedji B. Winawera „R. H. inżynier“. Sala była wprzędana, a sztuka miała duże powodzenie. Aktorów wywoływano kilka razy po każdym akcie oraz oklaskiwano przy otwartej kurtynie.

Powodzenie sztuki na dłuższy czas za pewnione.

(-) Nowa stolica Norwegji — Oslo. Parlament norwjski przyjął w pierwszym czytaniu ustawę, mocą której z d. 1 stycznia 1925 roku Chrystiania otrzyma swą dawną nazwę: Oslo. Chrystiania została założona w 1624 roku przez duńskiego króla Crystiana, na miejscu dawnej stolicy Oslo, spalonej przez szwedów.

Jedna z agencji telegraficznych donosząc o tem, uważała widać, że nazwa stolicy lepiej brzmić będzie „Oslo“ i ten piękny termin kilkakrotnie powtórzyła. Ponieważ jednak wątpliwy aby ta osła koncepcja przyjemną była norwe-

gom, do których żywą czujemy sympatię, przeto przepraszając ową agencję za niezachowanie jej tekstu, wólimy się trzymać terminologii norweskiej.

(-) Miezwykly wypadek w sądownictwie. W r. 1922 w strefie okupacyjnej zastrzelony został z sąsadzki por. belgijski Graff. Władze belgijskie aresztowały kilku policjantów nie mieckich, którzy przyznali się do mordu i zostali skazani na śmierć. Karę tę zamieniono na ciężkie więzienie.

Obecnie sąd w Szczecinie przeprowadził rozprawę przeciw trzem innym policjantom, którzy również przyznali się do zamordowania por. Graffa. Dnia 8 b.m. zapadł wyrok, mocą którego 2 z nich skazanych zostało na śmierć za mord. Sąd postanowił przedstawić skazanych do łaski. Zachodzi tu w sądownictwie wyjątkowy wypadek skazania 6 ludzi za morderstwo, w którym, według przeprowadzonych dochodzeń, brało udział najwyżej 3 osoby.

Obłęd można wyleczyć operacją. Nowe metody lecznicze w Ameryce

W Stanach Zjednoczonych zaczęto w szeregach wzień i zakładów karnych zbierać materiał, mający udowodnić, że zbrodnicze skłonności są często skutkiem jedynie umysłowych zaburzeń. Według teorii, która obecnie w Ameryce znajduje wielu zwolenników, umysłowe zaburzenia polegają znowu na pewnych wadach organicznych funkcji. W całym szeregum amerykańskich lecznic dla umysłowo chorych wychodzi się przy leczeniu pacjentów z założenia, że obłęd w większości wypadków jest tylko zatruciem mózgu, spowodowanym lokalną infekcją.

Stosownie do doświadczeń szpitala w Trentin, wystarczy czasem operacja zębów, albo mgdłałów w gardle, aby pacjenta uleczyć. W innych wypadkach należy zmieniń funkcjonowanie gruczołu, albo usunąć infekcję organów trawienia.

W Ney-Jersey buduje się obecnie nowy zakład, który ma być poświęcony eksperymentom tej nowej metody. Pacjenci, którzy przybywa do zakładu, ma być poddany najdokładniejszemu fizjkalnemu i bakterjologicznemu badaniu, aby dociec powody jego choroby, przytem pacjentom mają być nietylko wariacji w zwykłym tego słowa znaczeniu, ale także indywidualu zbrodnicze.

Współczesna pedagogia zdaniem psychjatrów amerykańskich, winna iść w tym kierunku, aby dzieci przed umysłowymi zaburzeniami jak najwcześniej ochraniała i zabezpieczała. Szkołnictwo w mieście Detroit zostało na tej podstawie zorganizowane. Przedmioty wykładów dostosowywane są do skłonności i zainteresowań dziecka, ponieważ zdaniem lekarzy, przynus do niewłaściwej pracy może dla młodego organizmu stać się niebezpiecznym. Często zdarza się, że na pozór zupełnie normalne dzieci wykazują przy starannem psychologicznem badaniu, jakąs słabą stronę swego umysłowego ustroju. I tak niedawno przeprowadzone wśród uczniów pewnej szkoły amerykańskiej

badania stwierdziły, iż 45 procent z nich nagannych pod względem nauki i zachowania, można było określić jako moralnych łdjtów.

(-) Malaria na Syberji. Epidemia malarii przybiera na Syberji nadzwyczaj ostrą formę. Już w r. z. cho rowało na Syberji na malarię około 10 proc. ludności. W r. b., jak przewidywają syberjacy, wydział choroby epidemji epidemia malarii powiększy się 3-4 razy.

W celu walki z malarią otwarto szereg punktów przeciwmalarycznych w Omsku, Nowonikolajewsku i Tomsku. Podobne punkty mają być otwarte we wszystkich miastach gubernjalnych Syberji.

(-) Prohibicja zwiekaza na kawy. Amerykański lekarz wojskowy, major dr. Jablons, przybył do Paryża dla badań nad cukrzycą (diabetes) we Francji.

Lekarz ten zauważył, że od czasu wprowadzenia w Ameryce prawa, zabraniającego wyrobu i sprzedaży napojów alkoholowych, liczba chorych na cukrzycę zwiększyła się tam niezwykle. Zjawisko to przypisuje dr. Jablons nadmiernemu spożywaniu przez amerykan stodyczy pod postacią ciastek i cukrów, nie mniej wszakże sady, że odgrywa w tem rolę wybitną również brak napojów alkoholowych, stanowiących przeciwważenie, zwalczające podatność do cukrzycy.

(-) Przekora pomijka. Z Berlina donoszą o następującym zabawnym wydarzeniu, którego bohaterem był niemiecki mistrz walki na pięści, Hans Breitstrater.

Kilka dni temu przechodnie na ul. Neue-Wilhelmstrasse byli widzami gośbłowej walki. Mianowicie wyznali, że przy, lecz silnie zbudowany mężczyzna, dobrze wywołany umiarem, uderzenia pięciami, powalił walki sekundach na ziemię — tak, że nie mogli powstać o silniejszych siłach 6 apastuków.

Tymi niefortunnymi nastąpiłymi byli poddoci czeladnicy przemyślnicy, którzy ni stąd ni zowąd przyczepili się do jednej z piwiarni do mistrza bakera, nie wiedząc naturalnie, kogo zaczepiają. — Breitstrater, człowiek z natury spokojny, opuścił piwiarnię, chcąc uniknąć awantury. Napastnicy jednak poszli za nim na ulicę i tam rzucili się na niego, czego niebawem musieli gorzko żałować.

Przejeżdżający przypadkiem w chwili awantury wóz rzetniczy odwiózł potrzebnych na miejsce ratunkowa. Publiczność zaś, poznawszy Breitstratera, zgłosiła swemu ulubieńcowi tak hałaśliwą i dumną owację, że aż policja musiała interwenjować.

(-) Czyżby naszaszła epiznanawa raka? Według wiadomości otrzymanej przez bardzo poważny dziennik w Filadelfji, udało się znanemu biologowi amerykańskiemu dr. rowi Gloverowi od kryć mikroby, wywołujące rak. Dr. Glover uzyskał również serum, w sposób podobny jak serum dyterykcyjne. Szczepienie tego serum dało w całym szeregu wypadków nadzwyczajny rezultat, jak się wykaże.

(-) Chiński pomnik wojny światowej. Z Pekinu donoszą do pism angielskich, że w parku centralnym tego miasta odsłonięty został pomnik, mający uwiecznić udział państwa chińskiego w wojnie światowej. Pomnik ten ma postać ogromnej bramy tryumfalnej, nad której łukiem środkowym widnieje napis w chińskim języku: „Zwycięstwo prawa i sprawiedliwości“.

Byłby jednak w błędzie ten, który sądził, że napisów sławić ma zwycięstwo Ententy nad Niemcami, gdyż sens jego jest zupełnie inny. Pomnik mianowicie, o którym mowa, zbudowany z kamieni, jakie pozostały po rozbiórce pomnika niemieckiego posta Kettelera, którego zamordowano w czasie powstania bolszewów. Mocarstwa europejskie i Stany Zjednoczone wysławszy ekspedycję karną do Chin, rozgromili bolszewów i zmusili rząd peterski do wystawienia pomnika Ketteleroi, będącego zadocześnie i symbolem moralnym za jego śmierć oraz za wymordowanie licznych Europejczyków w czasie tego powstania, które miało wybitnie nacjonalistyczny charakter.

Chińczycy uważali zawsze pomnik dla Kettelera za symbol ponizenia ich

BEZ GROSZA POSAGU MOŻNA WYJŚĆ ZAMAŻ

Materiały kupione w firmie
J. R Z A S I Ń S K I E G O
w Częstochowie, II Aleja 29 Tel. Nr. 3-18.

na po ostatnio znizonych cenach, niezwykle tanie, a tak gustowne, wytworne i eleganckie, że starczy sprawić sobie z nich jakąś sukienkę, bluzeczkę, kostium i t. p., żeby mieć absolutne powodzenie u mężczyzny i szykownym wyglądem doprowadzić ich do szaleństwa i do... oitarza, bez grosza posagu

przez rasę białą. I dlatego skorzystała z wyników wojny światowej, aby zburić zniestanowiony pomnik, o którym nikt się dzisiaj nie upomni, aby zburzyć inny, symbolujący rewanż rasy żółtej nad białą.

ROZMAITOSCI.

—) Jak paster-kobieta daje ślub.

W Anglii po raz pierwszy w ubiegłym tygodniu dawała ślub paster-kobieta.

Zwróciło uwagę obecnych to, że żenił się paster opuszczył w formule ślubnej zwrót o posłuszeństwie, które żona miała swojemu mężowi.

Żeński-pastor zabowiązał tylko obłąnienie do wierności i uprzejmości dla małżonka.

Obecni na unczystości mężczyźni sądzili, że i to jest bardzo uprzejmie ze strony pastorki, która w swoich przekonaniach feministycznych mogła pójść jeszcze dalej na niekorzyść męża.

Najwięcej miast na świecie. Na całej kuli ziemskiej znajduje się 27 miast, liczących ponad milion mieszkańców. Oto one:

- 1) Nowy York z przedmieściami 8,431,000 ludności.
- 2) Londyn z przedmieściami 1,600,000 w obszarze, 7,460,000 ludności.
- 3) Paryż z przedmieściami 480 klm. kw. obszar, 4,412,000 ludności.
- 4) Berlin z przedmieściami 864 klm. kw. obszar, 4,018,000 ludności.
- 5) Chicago z przedmieściami 498 klm. kwadr. obszar, 2,742,000 ludności.
- 6) Tokio 2,304,000 ludności.
- 7) Filadelfia z przedmieściami 1,952,000 ludności.
- 8) Wiedeń z przedmieściami, 278 klm. kw. obszar, 1,866,000 ludności.
- 9) Buenos Aires, 181 klm. kw. obszar, 1,674,000 ludności.
- 10) Szanghaj 1,500,000 ludności.
- 11) Hamburg z przedmieściami, 1,485,000 ludności.
- 12) Honkong z przedmieściami 1,447,000 ludności.
- 13) Bombay z przedmieściami 1,325,000 ludności.
- 14) Pekin z przedmieściami 1,300,000 ludności.
- 15) Kalkuta z przedmieściami 1,283,000 ludności.
- 16) Osaka 1,253,000 ludności.
- 17) Konstantynopol z przedmieściami 1,200,000 ludności.
- 18) Budapeszt z przedmieściami 1,184,000 ludności.
- 19) Birmingham z przedmieściami 1,166,000 ludności.
- 20) Liverpool 1,154,000 ludności.
- 21) Rio de Janeiro (Brazylia) 1,158,000 ludności.
- 22) Detroit 1,129,000 ludności.
- 23) Glasgow 1,104,000 ludności.
- 24) Boston 1,072,000 ludności.
- 25) Warszawa 1,040,000 ludności.
- 26) Moskwa 1,028,000 ludności.
- 27) Manchester 1,025,000 ludności.

Lekarz „cudotwórca”

Ekscytyczny gość na wystawie w Wembley. Australijski lekarz-cudotwórca — 160 wyleczonych pacjentów

Wśród wielu egzotywnych gości jacy przybyli obecnie na wystawę imperjum Brytyjskiego do Wembley, znajduje się również australijski lekarz „cudotwórca” — Kana, zwany w swojej ojczyźnie Nową Zelandią „Wielkim Maori”.

Przed przybyciem do Londynu w otoczeniu całego dworu, dwóch sekretarzy, czterech służących towarzyszy i małżonki, który w swojej ojczyźnie uważany jest za świętego. „Wielki Maori”, który chciał zobaczyć wszystkich obywateli wystawy, sam stał się obywatelnością. Na wieść, iż bawi on w Londynie, ścigała go cała Anglija do szpitali i niezliczeni pacjenci, ażeby zobaczyć „cudotwórcę z Wembley”. Jak pisał wczoraj, poradę i lekarstwa.

Ona jest czerstwym starcem z siwą brodą. Ma obecnie lat sześćdziesiąt, z czego przeszło czterdzieści poświęcił zawodowi lekarskiemu. W piętnastym roku swego życia zaczął się interesować medycyną i kilka lat studiował na jednym z uniwersytetów angielskich w Au-

strali. Poznał jednak oficjalne studia nie uzyskawszy dyplomu doktorskiego i zwrócił się do własnej „naturalnej” metody leczenia, którą uważa za jedyną racjonalną. Osiadł w małym miasteczku liczącym około tysiąca mieszkańców.

Po kilku wypadkach nadzwyczajnego uleczenia chorych, sława jego rozniósł się szeroko po Nowo Zelandji i coraz liczniejsze rzesze przybywały do niego o poradę. Lekarze robili wszelkie usiłowania, aby samozwańcemu doktorowi, który liczył wówczas 23 lata, odebrano prawo praktykowania. Cała ludność podniosła jednak niesłychany gwałt i obawiano się, że wybuchną rozruchy, władze zostawiły więc „cudotwórcę” w spokoju.

Sława jego rosła z każdym rokiem, a sekretarz Ratany w rozmowie z dziennikarzami angielskimi twierdził, że żaden profesor londyńskiego czy paryskiego uniwersytetu nie może się poszczycić tak wielką liczbą uleczonych pacjentów jak „Wielki Maori”. Według opowiadań sekretarza, liczba białych pacjentów, uleczonych przez Ratana, wynosi 160,000 ludzi. Ratana jest wrogiem wszelkich medykamentów i stosuje je w bardzo rzadkich tylko wypadkach. Ma on w czasie swego pobytu w Wembley wygłosić szereg odczytów, na których lekarzy angielskich zapozna ze swoją metodą leczenia.

(—) Bojkot filmów amerykańskich w Japonji. Jak donoszą z Tokio, właściciele kinematografów w stolicy Japonji postanowili bojkotować filmy amerykańskie z powodu zamknięcia wstępu do Stanów Zjednoczonych.

Za przykładem Tokio mają pójść inne miasta japońskie.

Gdy prezydent republiki jest kawalerem.

Jeden z fejetonistów paryskich omawia w zabawny sposób sensację dnia, którą jest chwilowo w stolicy Francji stan starokawalerski nowego prezydenta Republiki p. Doumergue'a.

W interwiewie — oczywiście zmysłowym — z dyrektorem protokołu (mistrzem ceremonji prezydenta) oświadcza tenże fejetonista, że stan bezżenny prezydenta, to prawdziwe szczęście dla Francji, a specjalnie dla niego, mistrza ceremonji. Życie bowiem oficjalne prezydenta daleko łatwiej uregulować, gdy nie ma żony, która zazwyczaj wtrąca się do wszystkiego, czego nie rozumie i dzieci, pragnących wszakże coś skorzystać z wysockiej godności papy.

— Czy pan sądzi — zapytał fejetonista — że będzie brakowało pani prezydentowej przy rozmaitych okolicznościach życia oficjalnego?

— Przeciwnie — odrzekł mistrz ceremonji. Jestem zdania; że teraz kobiety, będą otrzymywały łatwiej posłuchania u prezydenta, niż dawniej, ponieważ kawalerowie są więcej szarmanccy i swobodni. Jeden np. z naszych dawniejszych prezydentów przedłużył cokolwiek złożony na policzku młodej panny, urzędowy poczęunek”, za co usłyszał natychmiast uwagę od żony: „Rajmundzie, sądzę, że już dosyć”

Zresztą, wyobraź pan sobie, jak musiało wyglądać pożycie małżeńskie ostatnich dwóch mieszkańców pałacu Elizejskiego od czasu, gdy przyszła do deblta straszna historia za zgwałcenie... oczywiście za zgwałcenie konstytucji, o którym tyle się mówiło ostatnimi czasy. — Jak pan myśli, czy było to przyjemnem dla pani Millerand słuchać nieustannie narażek, że jej mąż gwałcił konstytucję... Nieszczęsna kobieta wołała na cały głos: „To nieprawda, to niemożliwe! Przysięgam, że ten biedny, stary człowiek niezdolny jest uczynić coś podobnego”.

Krótko mówiąc; „zczęściem jest dla

Francji, że obecny prezydent jest starym kawalerem, a szczęściem dla niego, że nie ma żony, ponieważ może udzielać posuchańm niewiastom bez obawy przykrych scen małżeńskich.

Znalazł sposób

Znakomity lekarz Neusser, który nie należał do uprzejmych i nie lubił długich rozmów, opowiadał że posiadał kiedyś pacjentkę, która nie dawała mu dojść do słowa.

Zirytywany Neusser rzekł tedy do niej:

— Niech mi pani pokaże języki! — A gdy pacjentka uczyniła to, dodał: A teraz niech pani tak długo siedzi z wyciągniętym językiem, dopóki ja nie skończę mówić!

HUMOR I SATYRA.

Ironiczna

— On. Mówią, że głupota daje szczęście, jak pani sądzi?..
— Ona. Nie wiem, ale pan nie ma mi nieszczęśliwego!

Wierzący

— Już mam dosyć tego wspinania się na trzęsące się piętrowe. Upominam się, upominam się...
— Uspokój się, od jutra będę mieszkał w suterenie.

Potrzebny buchalter fachowiec do zaprowadzenia i prowadzenia ksiąg buchalteryjnych w godzinach pozabiurowych. Dokładny adres ze wskazaniem warunków w sklepie Gońca II Aleja 26 pod Buchalter.

Ceny konkurencyjne!

MATERJAŁY PISEMNE dla biur i szkół.

KSIEGI HANDLOWE PAPIERY

Kancelaryjne, handlowe i listowe

OZDOBNE PAPIERY I PAPERJA

ATRAMENTY

TUSZE DO RYSUNKÓW, TUSZE DO STEMPLI.

GUMA ARABSKA KOPERTY

Kancelaryjne, handlowe i do biletów wizytowych we wszystkich formatach.

BIBUŁA

Na biurka i do suszek, bibułka kolorowa w arkuszach.

KOPJAŁY

ZESZYTY SZKOLNE

TEKI, REZERWOWE

TAŚMA DO MASZYN

FARBY OLEJNE ARTYSTYCZNE W TUBKACH I AKWARELOWE.

PIÓRA WIECZNE.

OLÓWKI AUTOMATYCZNE

KALAMARZE, SUSZKI, LICZYDLA, OBSADKI, OLÓWKI CZARNE, CZERWONONIEBESKIE, KOLOROWE, KREDKI, PŁUSKIEWKI, SPINACZE, BLOKI, NOTESY, LINJETAŁOWE I DREWNIANE, RAMKI, PAPIEROWE, GUMY DO WYCIERANIA BRULJONY I ZESZYTY RYSUNKOWE.

PIOCZTÓWKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE W WIELKIM WYBORZE.

POLECA SKLEP

„Gońca Częstochowskiego”

II-ga ALEJA Nr. 26.

Sklep otwarty bez przerwy od godz. 8-ej rano do 7-ej wieczorem.

TAMŻE PRZYJMUJE SIĘ PRENUMERATĘ „GOŃCA” I WSZELKIE ZAMÓWIENIA NA ROBOTY DRUKARSKIE.

Ceny konkurencyjne!

Pasy skórzane

w najlepszym gatunku poleca:

Biuro Techn. „Promień”
Aleja 30 tel. 24.

Samodzielnego uczciwego ogrodnika

do większego ogrodu poszukuje się natychmiast.

Oferty z podaniem dotychczasowej pracy lub swój adres złożyć w Redakcji pod lit. K. S.

Komitet Nadzorczy Tow. Kredytowego miasta Częstochowy.

Podaje do wiadomości, że w niedzielę dn. 20 lipca 1924 roku o godzinie 4-jej po południu w lokalu własnym, odbędzie się nadzwyczajne

Zebranie Reprezentantów według następującego porządku:

- Wybór przewodniczącego Ogólnego Zebrania.
- Wniosek Władz Towarzystwa o uchwaleniu funduszu na koszty przeliczenia listów zastawnych naszego Towarzystwa.
- Wniosek o połączeniu się Towarzystw Kredytowych Miejskich.

Zebranie Reprezentantów, na zasadzie uwagi do § 74 ustawy uważane będzie za prawomocne bez względu na liczbę przybyłych na nie Reprezentantów.

WAZNE

dla mieszkańców Częstochowy i Okolicy

Celem zyskania jaknajszerszej klienteli firma

Kornberg i Szumacher

w Częstochowie I Aleja Nr. 11 w podwórzu

sprzedaje wszelkie towary białwatne

po znacznie niższych cenach

Prosimy się przekonać.

Ogłoszenie.

W poniedziałek dnia 14-go lipca r. b. w lokalu **Związku Zawodowego** ul. Mała 8, o godz. 6-jej po południu odbędzie się **ogólne zebranie**

Pracowników szewckich

sprawy ważne, prosimy o punktualne przybycie.

ZARZĄD.

15—20,000 złotych

potrzeba na pierwszy numer hipoteki.

Warunki do umowy.

Wiadomość w Administracji „Gońca”.

RYSOBNIK - LITOGRAF

maszynista litograficzny

potrzebni na stałą kondycję. Reflektuje się tylko na pierwszorzędną siły. Zgłoszenia z odpisami świadectw oraz żądanego wynagrodzenia nadsyłać do Zakładów Graficznych

B. Kothowski i S-ka, Łódź, Piotrkowska 91.

ZAKŁAD

ogrodzeń drucianych, tkanin metalowych i wyrobów siatarskich

Władysława Scibirowskiego

Rynek Wieluński Nr. 32.

wyrabia: Sita, rafy, parkany, i różne statki druciane do różnych celów.

Akwaforty

Zofji Stankiewiczówny

nadeszły w dużym wyborze

Cena przystępna

Księgarnia M. Lipska

MIESIĄC SPRZEDAŻY REKLAMOWEJ

UWAGA! FABRYKA WYROBÓW **B-cia Stankowscy** HERBATNIKI CZEKOLADA CUKRY.

CUKIERNICZYCH. = KRAKOWSKA Nr. 27. =

Spółdzielczy Bank Ludowy

z nieograniczoną odpowiedzialnością

w **CZĘSTOCHOWIE** Kościuszki 11.

przypomina swoim członkom, że Ostatnie Ogólne Zebranie Reprezentantów uchwało:

podnieść udziały do 25 złotych (t.j. 45 milionów mk.)

udział można wpłacać ratami

Kasa czynna od 9-jej do 1-jej codziennie w soboty do 3-jej p.p.

Z dniem otrzymania D. U. Nr. 56 na zasadzie ogłoszenia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 29 Czerwca 1924 r. Nr. 574 pobieramy od pożyczek 24 proc. Płacimy od wkładów 12 proc.

Wobec zaprowadzenia stałej waluty polskiej w postaci złotych i powrotu do normalnych, przedwojennych warunków handlu

Najstarszy Chrześcijański Magazyn Białwatny

p. f. **HELENA UCHNAST**

w Częstochowie, ul. Panny Marji 31.

zawiadamia, że sprzedaje towary białwatne po cenach **znacznie niższych** biorąc za zasadę: **Duży obrót — mały zysk.**

Ważne dla wszystkich!

NA RATY I ZA GOTÓWKĘ

sprzedają wszelkie towary białwatne w mieszkaniu prywatnym II-ga Aleja Nr. 19 (obok szpitala Panny Marji) w podwórzu prawa oficyna I-sze piętro

Marja Fuchs II-ga Aleja 19.

Uwaga: Tanio bo w prywatnym mieszkaniu!

NACZYNNIA KUCHENNE EMALJOWANE WSZELKICH FABRYK

POLECA:

SKŁAD WYROBÓW EMALJOWANYCH KIESZCZYŃSKI i RADŁOWSKI

CHĘSTOCHOWA, UL. ŻELAZNA Nr. 11, OBOK KOŚCIOŁA EWANGIELICKIEGO

BACZNOŚĆ!

POSPIESZNA PRALNIA BIELIZNY ORAZ CHEMICZNA

POD FIRMĄ **„JADWIGA”**

ul. Strażacka Nr. 17.

Przyjmuje bieliznę sztywną miękką jak również garnitury, kostiumy, palta, jesionki, płaszcze gumowe — męskie, damskie, dziecięce i t. p.

PO CENACH BARDZO PYZYSTĘPNYCH.

STRAŻACKA 17.

FABRYKA WYROBÓW CUKIERNICZYCH

Władysław Weber

Kościuszki 19-a w podwórzu

Poleca wyroby w najprzedniejszych gatunkach.

Ceny fabryczne.

Za 15 zł. wyucze buchalterji 3 systemów, taskawe zgłoszenia pod „Gwarancją” w gońcu.

Szczepienie świętej ospy ochronnej starszy felczer Majewski Kościuszki Nr. 35.

2 piece cukiernicze z tych jeden podwójny z odpowiednim na piekarnię lokalem w śródmieściu do odstąpienia Wiad. Aleja 54-5 od 2 do 5

Piac do sprzedania przy ul. Zielonej Wiad. II Aleja 35 u rządcy.

Komplet maszyn do toczenia drzewa całkowita transportowa, 3 konny, około 9 festmistrzów bałi ożowych i brzożowych ew. z lokalem do odstąpienia Wiad. Aleja 54-5 od 2 do 5.

Angielskiego, wyucze w 3 miesiącach. Godzina 2 zł. taskawe zgłoszenia pod „Gwarancją” do Gońca.

Piac do wynajęcia przy ul. Jasnej oraz magazyn żelazny na fabryczną. Wad II Aleja 35 u rządcy.

Piac na Stradomiu do sprzedania Wia Lewe Waly 33 u gospodarza.

Okazyjnie otomany pluszowe gobelinowe leżak sprzedaje Burjan Fabryczna Nr. 8.

Sklep do sprzedania vis a vis stacji ul. Piłsudskiego Nr. 15

Do sprzedania 4 morgi ziemi przy szosie między Grabówką a Parkitką za 3000 zł. Wiad. Jagosgórska 19 Botek

Manekin damski do sprzedania ul. Nowa 48 Cezka

Zginęła wyzlica z Nr. 756 czerwonego koloru na białym tle Łaskawego zna lacym proszę o odprowadzenie na ul. Krakowską 14 (budka) za wynagrodzeniem.

Zginął bilet wojskowy wydział metyliki i kartka gardereby na imię Michała, Ieka Szóstka.

Francuskiego, angielskiego wyucza młoda, dyplomowana cudzoziemka, Dąbowskię 6a-6, II piętro; czwartka-szosta.

„asieka pszczoł systemu Lewickiego do sprzedania ul. Podkule Nr. 9

Kino-teatr „LEGUŃ” do wynajęcia za r a z Wiadomość II Aleja 35 m. 3.

Stajnia lub wozownie do wynajęcia Wiad. II Aleja Nr. 35 m. 3

Bwa obrazy haftowane świeżo wykonane b. tanio do sprzedania Hubertowska 20 Dobosz.

Do sprzedania gospodarstwo 14 morgów w tym 1 morga lasu, 5 morgów ziemi pszennej, mały wiatrak, dom mieszczący 2 dwoma mieszkaniami 2 obory i stodoła. Wiad. pow. Jędrzejowski gm. Małogórszczyzna wiesz Ciesle Józef Spurek Ost. st. Ludyna 11, wiorsty drogi.

Do sprzedania gospod. r-stwo 14 morgów w tym 1 morga lasu, 5 morgów ziemi pszennej, mały wiatrak, dom mieszczący 2 dwoma mieszkaniami 2 obory i stodoła. Wiad. pow. Jędrzejowski gm. Małogórszczyzna wiesz Ciesle Józef Spurek Ost. st. Ludyna 11, wiorsty drogi.

Inteligentna panienka przymi. na mieszkanie „osobistki 66 m. 1

Sprzedam 11/2 morgi gruntu Wiad. ul. św. Barbary 8 u właściciela

Do sprzedania 2 sklepy i piac przy ul. Cmentarnej, dom na Zawodziu i dom przy ul. Cmentarnej mi za cm. Kulisz bardo tanio. Wiad. ul. Warszawska 83 w godz. od 12 do 3 p. p. Zyskowski

Potrzebna kucharka na wyjazd. Wiad. Wieluńska 2: Łaskawicy.

Zginęła książka Kasy Chorych wyd. na imię Ujmy Franciszka.

Zgubiono dowód osobisty koleją na imię Kawka Tomasz maszynista Depôt Częstochowa upras-am o zwrot do Adm. Gońca za nagrodą.

Dom do sprzedania z ogrodem przy ul. 21 pól morci ziemi oraz wolny sklep pokój i kuchnia Wiad. Ciemna 130.

Pokoju umebowanego niekrępliwego przy rodzinie samotnej wywołanej pani lub wdowie poszukuje Zgłoszenia do Gońca d'a „Joter”

Meble wszelkiego rodzaju sprzedaje i kupuje i Aleja 1 Gliniski tamże do sprzedania wózek spacerowy.

Do sprzedania 3 morgi ziemi 1000 ul. św. Rocha 2500 zł. domek 8 mieszkań około św. Barbary 3000 domek na Zawodziu 5 mieszkań pół morgi ztemi-3300 zł. Wiad. II Aleja 28 Kowalski.

Magiel z mieszkaniem, kuchnia i pokój do sprzedania II Aleja 28.

Potrzebna czeładnik na meska dobrać robotę Krakowska 4 A. Okwitek.

Potrzebne dziewczynki do robienia grzybków wiadomość firma Żaruski, Chadański i Ska. Ogródzka 11.

Kapelusze wyucza latwym i przedk sposobem Kilniewskiego 17 m. 6.

Przedsiębiorstwo Handelowe poszukuje od zaraz młodego, energicznego inteligentnego człowieka na wojażera na prowizje. Kaucje do 21. 500 wymagana Oferty z referencją do Adm. pod „Joter”

Studen Poszukuje korepetytor w warunkach przystępnych. Oferty w Administracji „Gońca” sub. Studen.

Mieszkania 2-3 pokoje z kuchnią i wygodnymi w śródmieściu Oferty upraszam do Adm. Gońca

Zgubiono dowód osobisty koleją z fotografią wydany na imię Kasimierza Niemierca. Znalazcę uprasza się o zwrot za nagrodą ul. Krakowska 48

Zgubiono dowód osobisty koleją z fotografią wydany na imię Kasimierza Niemierca. Znalazcę uprasza się o zwrot za nagrodą ul. Krakowska 48

Zgubiono dowód osobisty koleją z fotografią wydany na imię Kasimierza Niemierca. Znalazcę uprasza się o zwrot za nagrodą ul. Krakowska 48

TEATR „ODEON” Program od niedzieli 13 do poniedziałku 14 Lipca 1924 r.

TYLKO 2 DNI! Z powodu terminowych zamówień! TYLKO 2 DNI!

Stynna i znana amerykańska tragiczka

NORMA TALMAGDE

Ukaże się filmie pod tytułem:

„BŁĄD KOBIET KOCHAJĄCYCH”

powieść z życia wielkomijskiego w 7-miu aktach.

DRAMAT TEN, TO GOLGOTA DUSZY KOBIECY WYŻYSKIwanej PRZEZ MĘCZYŻN.

Początek ostatniego seansu o godzinie 10-ej wieczorem. Szczegóły w programach.

Teatr

„NOWY”

ul. Panny Marji 43.

PROGRAM:

Od soboty 12 lipca i dni następ.

Początek o godz. 5-ej w sobotę o 4-ej a w niedzielę o godz. 3 pp.

Anons! W następnym zmieni Wielkie Arcy-Łdzielo P. T.

TANIEC ŻŁOTA I NIEDZY”.

Ślubowanie

(TKIJES-KHAF)

Film z życia żydowskiego w 12-u aktach.
Według scenariusza **CH. BOJMA**.
Reżyserja **ZYGMUNT TURKOW**.
Opracowanie techniczne i zdjęcia
inżyniera **Seweryna Steinwurzela**
W ROLI GŁÓWNEJ:

E. K. Kamińska i Ida Kamińska.

Współdziałal przyjmują: **D. Blumenfeld, Rozencewaj, M. Jeleń, K. Pawełska, M. Nadolna, M. Porzezińska, A. Berman, Misiewicz, Sandler, Nawrocki, Markiewicz, Fiszer, Lewin-Kierman, Rotman, Feinstein, Oskard, Rotstein i inni.**

— Dla uniknięcia natłoku prosimy przybywać na wcześniejsze seanse.
— Pasaie Partout i ulgowe bilety ważne tylko na 1 seans.
— Z powodu kolosalnej dzierżawy obrazu ceny miejsc nieco podwyższone.

Powiatowa Kasa Chorych w Częstochowie.

Nocne dyżury lekarzy chorób akuseryjnych.

12-go Lipca r. b.

Dr. Tomaszewski Panny Marji 62.

13-go Lipca r. b.

Dr. Grunwald Panny Marji Nr. 20

Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.

12-go Lipca r. b.

Dr. Le Castellat ul. Warszawska 77

13-go Lipca r. b.

Dr. Gajster ul. Panny Marji Nr. 14.

JÓZEF WIŚLICKI

lekarz weterynarii

Zawiadamia że zajmuję się cywilną praktyką.

Mieszka ul. Kordeckiego 23.

LEKARZ-DENTYSTA

Z. Lubczyński wyjechał

Powróci 1-go sierpnia r. b.

Lekarz-Dentysta

Stanisław PARCZYŃSKI

ul. Dąbrowskiego 11, I piętro

Przyjmuje od 10-ej — 1-ej i od 5-ej — 7-ej.

Lekarz-Dentysta

Henryk Lejzerowicz

Przyjmuje codziennie od 9—7 wiecz. bez przerwy w lecznicy ul. Kilińskiego Nr. 3, wejście ze strony Kasy Skarbowej

Posiadacze legitymacji Kasy Chorych jak również urzędnicy państwowi korzystają z największych ulg.

Przy lecznicy mieści się specjalna pracownia zębów sztucznych.

Choroby ziołowa, kisa z ek, nerek, obstrukcje, hemoroidy itp. radykalnie leczą Szwajcarskie gorzkie zioła

Dr. Bauera

Sprzedają apteki i składy apteczne

Ceny konkurencyjne.

Perłoweczka (funtówka)

Kasza jęczmienna Warszawska

Fasola biała, kolorowa, groch polny i „Wiktoria”

Mąka pszenna 50%

do nabycia

w „POLSKIM HURCIE”

sp. z ogr. odpow.

Częstochowa, Krakowska 1 tel. 2-91

w podwórzu.

Ceny konkurencyjne.

ART. SZKOŁA I PRACOWNIA

ROBÓT RĘCZNYCH KOBIECYCH

Marji Piątkowskiej

III Aleja 55 w Częstochowie.

Lekarz-Dentysta

MICHAŁ GREJNIEC

ul. Panny Marji (I Aleja) Nr. 10

Telefon № 250.

Przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 wiecz. dla członków Kasy Chorych i Urzęd. Państw. specjalne ustępstwa.

Krem „Orlando”

jest radykalnym środkiem na przyszcze, piegę, plamy, opaleniźne wybiela i udełkatnia naskórek.

Do nabycia w Składzie Aptecznym

J. Orдона

Stary Rynek 21.

Fabryka papy dachowej

M. BEMA

w Częstochowie, Olsztyńska № 1

(Zawodzie w byłej kwasarni)

poleca w najlepszym gatunku po cenach przystępnych: papę, smołę preparowaną Karbolineum etc.

Świeży transport

śledzi

naszedł ceny przystępne

Rozental Aleja Nr. 7.

Składnica Mebli

ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 1a.

Posiada na składzie

pokoje: sypialne, stołowe, gabinety, kuchnie i wózki dziecięce.

Przyjmuje się zamówienia.

Ceny przystępne.

H. IMICH

II-ga Aleja Nr. 16

poleca po cenach znizonych

Farby, Pokosty, Cement i Gips

Uwaga! Kantor firmy przeniesiony został na pierwsze piętro z frontu. Uwaga!

WYTWÓRNIĄ WÓZKÓW DZIECIĘCYCH „GROTER”

Michał Raczkowski ul. PIOTROWSKA 2 dom Grosmana

Poleca wózki po cenach znizonych (Zl. 45) Robota solidna. Duży wybór kolorów.

Dział Adresowy.

Zgłoszenia do tego działu przyjmują (Kaucja) Stow. Kupców Polskich Alaja III-cia Nr. 54.

Apteczne składki.

Wacław Orszel Alaja 46.

Banki.

Bank Związków Ziemiaków Sp. Akc. Alaja 22.
Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Częstochowie Piłsudskiego 2.

Ziemiński Bank Kredytowy Tow. Akc. we Lwowie, Oddział w Częstochowie — ul. Panny Marii 18 Tel. 129 dotychczas tel. 419.

Brakarnie.

F. D. Wilkoszewski Alaja Nr. 53

Bentylści.

St. Parczyński ul. Dąbrowskiego 11.

Fabryki cukrów.

Piotr Dębski ulica Piłsudskiego 17

Fabryki wyrobów cementowych.

Zdzisław Ryński Alaja Nr. 61

Handle Wini, Likierów i Wódek.

W. J. Klechowski II Alaja Nr. 21.

Żelazna składki.

Zdzisław Ryński ul. Warszawska 1.

Księgarnie.

A. Gmachowski II Alaja Nr. 39

Mechaniczno-Slusarskie Zakłady

S. Laurman i S-ka z ogr. odp. ul. Kościuski 7a

telefon 2-38.

Młyn parowe.

Stacja Pile Krakowskie 53.

Techniczne handlowe biura i domy.

Zdzisław Ryński Alaja 20, składki Kościuski 40

„Promień” Alaja 30

Skład kawy, herbaty, kakao.

Mokko Kawa „Lion” Piotrowski Alaja 24.

Zakłady Mięsiano-Kotlarskie.

Józef Biner ul. Waly Nr. 8.

Żelazne wyroby i kuchenne naczynia.

Witold Nowicki II Alaja 33.

Edmund Heine Wieluński Rynek 54 (d. własny)

Poleca także: maszyny, narzędzia rolnicze,

oleje, smary, natę, smoły, papę, gwoździe, cement, gips i różne artykuły budowlane.

Muzyczne instrumenty

wyrób, reparacja i koregow.

Zebrowski W. ul. Kordeckiego Nr. 33 wykonują

także reparacje gramofonów i automatów muzycznych.

ZAMIAST TRANU

UŻYWA SIĘ

STYROP JODO-TANINOWY z FOSFOREM „ORBIS”

(Str. Jodo-tannicus ZAMIANA TRAN

phosphoricus.)

PRZYJMUJEMY SMARU, CEMENTU

PRZYJMUJĄ I R.E.C.L.

Wyrób T-wa dla Przem. i Handl. aptecz.

„ORBIS” Sp. Akc. w Częstochowie.

CIECHOCINEK

pensjonat Kasztelanka

Pokoje słoneczne. Kuchnia wykwinna na czerwiec 9 złotych dziennie całkowite utrzymanie
Zamówienia przyjmuje listownie.

Choroby piersiowe

leczy

Balsam Thiocölan Age

używa się za poradą lekarską

Sprzedają apteki i składki apteczne

Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.

Najstarsza wytwórnia

Parasoli i laszek

S. Grabiner

i Alaja 8 w podwórzu prawa otocza

Uskutecznią też przeróbki starych parasoli

na modne fasony oraz wszelkie reperacje.

Ceny przystępne.

Chrześcijańska Fabryka Mydła

„ZGODA”

w Częstochowie, Zielona 31

poleca:

mydło w najlepszym gatunku.

Wegiel

Każdy kto chce mieć spokojną głowę powinien się zaopatrzyć w tani węgiewiel.

Węgiewiel pierwszej jakości z dostawą do domów po cenach konkurencyjnych i na dogodnych warunkach

poleca:

Skład Opalowy

J. Kęsik

ul. Warszawska 18

Nr. 33. II-ga ALEJA Nr. 33.

„Konfeksja Damska”**WIELKA WYPRZEDAŻ POSEZONOWA**

Suknie aksamitne od 30 zł. jedwabne, Crep de Chino, Etaminowe, (Trykotinowe od 13 zł.) i t. d.
Bluzki różne, Bielizna wykwinna po cenach niższych i różna konfeksja. — Obejżenie nie obowiązuje do kupna. — Dla stałej klienteli kredyt.

JEDYNY CHRZEŚCJAŃSKI KANTOR PRZEWOZOWY**Józefa Kossowskiego**

w CZĘSTOCHOWIE.

ul. św. Stanisława Nr. 5, dom własny, tel. 493.

Egzystujący od roku 1905-go.

WYNAJMUJE:

Landa, Karety, Powozy, Bryczki, Platformy do przewożenia mebli, oraz wozy ciężarowe po cenach konkurencyjnych, o czym ma zaszczyt zawiadomić Sz. klientele.

••• Obsługa solidna i szybka. •••

Skład sukna i kortów — D. ZYSSER

Częstochowa I-sza Alaja Nr. 2 w podwórzu.

Poleca w wielkim wyborze bostony, sukna, kamgarny i gabardyny na paltu i garnitury męskie i suknie po cenach bardzo przystępnych.

P. DĘBSKI

FABRYKA

Cukrów i Czekolady

Częstochowa, ul. Piłsudskiego 17

telefon 89.

Fabryka i skład mebli

żelaznych, drewnianych, tapicerskich i wózków dzieciennych

EDWARDA KINDERMANA

Częstochowa, ulica Kościuski Nr. 26.

Dom własny. ☛ Telefon Nr. 341.

Poleca swoje wyroby. Przyjmuje obstalunki. Ceny znacznie niższe.

Kredyt na warunkach dogodnych.

OBICIA PAPIEROWE

w wielkim wyborze po cenach niższych

Polecamy:

pokosty, farby, lakiery, pędzle oraz cement

— i gips po cenach konkurencyjnych —

Gostyński i Opoczyński

CZĘSTOCHOWA, ul. Piłsudskiego Nr. 25.

UWAGA: Przyjmujemy wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące.

Zakład Stolarski

ADAMA SWIEŻEGO

Częstochowa

ul. Krakowska 60 dom własny

wykonywa wszelkie roboty meblowe: całkowite i częściowe

urządzenia pokoi stołowych, sypialnych, biur, banków i t. p.

Wykonanie solidne i terminowe. Firma egzystuje od 1899 roku.

Spółka Mistrzów Malarskich**„POLICHROMJA”**

w Częstochowie ul. Dąbrowskiego Nr. 22.

Wykonywa wszelkie roboty w zakresie malarstwa wchodzące solidnie

i po cenach przystępnych.

Na sezon letni

marynarki alpagowe płaszczki płócienne, impregnowane i gumowe, damskie i męskie, ubranka dzieciinne, spodnie sportowe i tenisowe

poleca:

MAGAZYN UBIOROW MĘSKICH**R. Trawińskiego**

II Alaja Nr. 24 I piętro front.

UWAGA: Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów.

Przypominam moim Szanownym Klientom, że

sezon MALIN

już się rozpoczął i będzie bardzo krótki, więc proszę spieszyć się po takowe do mnie w poniedziałki, środy i piątki do godz. 4-ej po poł.

Polecam także wyborowe wino na konfitury i soki.

M. B. HOFFMAN

ul. POMOCNICZA-róg ul. Kilińskiego w Częstochowie.

Fabryka wód gazowo-owocowych

A. Żuławińskiego

w Częstochowie, ul. Krakowska Nr. 38.

poleca na sezon bieżący wyroby w najwyższych gatunkach.

„Glicerolostat”-ziarnisty „ORBIS”

czysty i żelazem

Najracjonalniejszy środek przy wyczerpaniu fizycznym i umysłowym oraz przy Krzywicy dla dzieci. Sprzedają apteki i składki apteczne. Zadać z firmą T-wa dla Przemysłu i Handlu Aptecznego „ORBIS” Sp. Akc.

Zakłady SOLVAY

w Polsce

Składy w Częstochowie

ul. Handlowa 3, tel. 523

przybył na skład

cement

z własnej fabryki w Grodzcu odbywa się sprzedaż hurtowa i detalicznie.

tamże jest do sprzedania około 100.000 sztuk cegły pozostałej od budowy.

Na Wypłatę!

towary na ubranie, paltu i kostjumy

poleca

Skład kortów i wełen

I. Dawidowicz

Częstochowa

I Alaja № 7. — Telefon № 74

Confetti

na klg.

w sklepie z materiałami pism.

Gońca Częstochowskiego

II-ga ALEJA Nr. 26.